

HABARI

INFORMATION OM TANZANIA

43 årg

Nr 1 2011 Innehåll: Ungdom, Karagwe, ELCT, Tumaini, pirater

Svensk-Tanzaniska föreningen håller årsmöte 3 april

TIDNINGEN HABARI

utges av
**SVENSK-TANZANISKA
FÖRENINGEN
SVETAN**

REDAKTION **e-post: habari@svetan.org**

Lars Asker, redaktör tel 08-38 48 55, mobil 0705 85 23 10
Friherregatan 133, 165 58 Hässelby

Göran Berleen tel 08-583 57301, mobil 073 976 1862

Erik Janson tel 08-6697739

Eva Löfgren tel 08-36 48 88, mobil 0702 11 98 68

Sten Löfgren tel 08-36 48 88, mobil 0708 90 59 59
fax 08-760 50 59

Folke Strömberg tel 08-91 73 27, mobil 0706 91 73 06
Årstavägen 113, 120 58 Årsta

PRISUPPGIFTER 2010

SVETAN-medlemskap inkl HABARI	300 kr
Familjemedlem exkl HABARI	50 kr
Ungdomsmedlemskap	150 kr
Prenumeration HABARI	250 kr
Enstaka HABARI	50 kr

(äldre nummer pris efter överenskommelse)

Betala in korrekt belopp på SVETANs postgiro 35 95 50-1
– ange på talongen vad som önskas.

ÄMNESOMRÅDEN i tidigare HABARI

1/00 Nyerere, Barbro, Utbildning	3/05 Konst och kultur
2/00 Tanzaniabilden, Förlag	4/05 Demokrati och utveckling
3/00 AIDS, Utbildning, Resor	1/06 Lake Victoria, ny regering mm
4/00 Mama Barbros skola, Litteratur	2/06 Alkohol
1/01 Dar es Salaam	3/06 Kvinnors villkor
2/01 Zanzibar	4/06 Utbildning
3/01 Utbildning, AIDS, Zanzibar	1/07 Swahilikulturen
4/01 Swahili	2/07 Jordbruk
1/02 Uhuru 40år, JOHA, skulptörproj	3/07 Investeringspolitik mm
2/02 AIDS, IT, JOHA Trust	4/07 Flyktingar
3/02 Bagamoyo, Missionssjukvård	1/08 Tumaini, snidade dörrar mm
4/02 Slavrutten, ekonomisk reform	2/08 Bildkonst
1/03 Lake Victoria med kringområde	3/08 Kina, NAI, Zanzibar mm
2/03 Kilimanjaro	4/08 Makondeskulptur, Kina, WIOMSA
3/03 Stödorganisationer, Tingatinga	1/09 SVETAN 40 ÅR
4/03 Urbanisering	2/09 Parlör, politiska makten, slaveri
1/04 Lokala språk och kulturer	3/09 Biståndshist., Tumaini, livshist.
2/04 Musik	4/09 Klimat och energi
3/04 Gruvneringen	1/10 Musik
4/04 HIV / AIDS	2/10 Kibaha Education Center
1/05 Resor, turism	3/10 Hälsa
2/05 Forskning	4/10 Litteratur

Omslag: *Brunnsborring Kyakairabwa A, Tumaini.*

Foto: Åke Nyström

Kopior på enstaka HABARI-artiklar kan beställas från redaktionen – kontakta Lars Asker. Eftertryck eller utdrag ur artiklar får endast ske med författarens tillstånd. Citera oss gärna, men ange källan!

Myran Grafiska, Varberg 2011, ISSN 0345-437
Tryckt på miljövänligt papper

sid 2 - Habari 1/2011

SVETAN

www.svetan.org

**BOX 22003
104 22 STOCKHOLM**

e-post: info@svetan.org

**Organisationsnummer
802006-3635**

STYRELSE

e-post: styrelsen@svetan.org

**Fredrik Gladh, ordförande
tel 08-647 08 87**

**Jon-Erik Rehn, vice ordförande
tel 018-38 13 21**

**Harriet Rehn, sekreterare
tel 018-38 13 21**

**Helena Stigsson, kassör
070-33 513 906**

Lars Asker, ledamot, Habari

Carin Björkén, ledamot

**Sten Löfgren, suppleant,
Skulptörskolan**

Nestory Begasha, suppleant

*

LOKALREPRESENTANTER

Gunilla och Ronny Lundberg
Storgatan 86, 903 33 UMEÅ
tel 090-12 97 92

Olle Wallin
Övermorjärv 14, 952 93 Kalix
tel mob 070-2255057

Torbjörn Klaesson
Lillmossev 49, 663 42 HAMMARÖ
tel 054-52 23 64

Rehema Prick
Åtorps Björkv. 7, 443 31 LERUM
tel 0302-154 13

TANDALA c/o Bo Sahlée
Mariedalsv 56 E, 217 45 MALMÖ

*

STÖDPROJEKT

**Skulptörskolan
Postgiro 465 9945-2**

Projektkoordinator Sten Löfgren
E-post: sten@svetan.org

Tumaini Children's Center

Kontaktperson Katarina Beck-Friis
E-post: katarina.beck@comhem.se

*

Bagamoyo Sculpture School P O Box 89

Bagamoyo, Tanzania
E-post: bmsculpt02@hotmail.com

*

Tanzanias ambassad

tel 08-732 24 30 /31
Näsby Allé 6, 183 55 TÄBY
E-post: mailbox@tanemb.se
www.tanemb.se

ORDFÖRANDENS SPALT

Tre vanligaste orden i Dar es Salaam nu?

"Fuleni" – jag trycker till för att släppa dörren förbi mig när den stängs. Daladalans svänger ut för att bilda ett trefilsystem på enfilsvägen. Det tar stopp. Bilarna fickparkeras sig framåt. Värmen ökar. Stilla. Stilla. Dar es Salaam breder ut sig. De som kan väljer att ta bilen. Så mycket skönare i den 23 timmar långa köresan till stan och arbetet. Mer vägar, ropar folk. Ingen ropar efter bättre kollektivtrafik. Varje år sen jag bodde där för ca 10 år sen lovas det ändå att "Rapid bus transport system" ska igång. Ett hopp.

"Ufisadi". Stor korruption som en osynlig hand. Bank of Tanzanias skandalen. Elavtal. Allt synligare. Förtroendet för ledarna sjunker i botten. Husen växer sig större. Pengar flödar. Men inga ministerlöner ska bli offentliga. Integritet. Och medelklassen växer med glädjen att faktiskt ta del av en utveckling. Om makteliten kan så ska jag och inget kan hindra dem. Men alla får inte del av flödet. Otålighet. Frustration. Demokratikris?

"Katiba". En ny konstitution i Tanzania ska utredas. President Kikwete bjöd överraskande upp till dans i nyårstalet. Nu är det dags att skapa förutsättningar för något som skapar ett verkligt flerpartissystem och demokrati. Och konstitutionen diskuteras överallt. När hände det i Sverige sist? "Katiba"-debatten binder ihop alla. En väg att samla frustrationer och grupperingar och hitta en väg framåt. Det finns en framtid. Ett hopp.

Fredrik Gladh

Guns for fish:

How Lake Victoria pirates make billions

This story is based on an article in September by *Guardian on Sunday* correspondent.

“When Jackson Muremwa retired after serving the public for 30 years, he decided to invest his pension in Lake Victoria’s fishing industry. Having been attracted by the once prosperous Nile Perch sector, the 65-year-old father of eight invested in modern fishing gear worth Sh 25 million, in order to join the thousands of fishermen. Business was booming on Soswa Island, where Muremwa was bringing in an average Sh 1.4 million a week after expenses. But it was not long before his dream of a comfortable retirement was cut short. After about a month in business, his workers returned one day with empty hands, after they were attacked by armed pirates who walked off with all their fishing gear.”

That was the end of a prosperous fisherman. He can’t work again at his age and are now relying on a monthly stipend.

The full story

Muremwa is among thousands of fishermen in the Lake Victoria area whose livelihoods have been ruined by pirates in the absence of government security forces. Pirates on Lake Victoria don’t demand ransom; they just take all the belongings of their victims mainly fishing nets, outboard engines and sometime hard cash, maybe in transit from fish processing plants. Sometimes they kill those who try to resist their raids, which predominately take place in the middle of the night but also been done in broad daylight.

For years thousands of fishermen in Lake Victoria enjoyed a safe working environment. But today, the fishermen on the lake have pirates to worry about. In the 1990s, when a spike in Europe’s demand for Nile Perch triggered investment in the region, pirates started to target Lake Victoria fishermen. Now nearly two decades on, neither the government nor the fishing community has managed to stop the piracy, which probably costs the industry nearly Sh 300 million every month. Many actions has been taken, but the lake is no safer a place for the fishermen, whose combined efforts have enabled Tanzania to export close to \$ 200 million of Nile Perch every year.

Political promises

During the 2005 campaign, CCM presidential candidate Jakaya Kikwete promised to end piracy in Tanzania’s territory of Lake Victoria. Five years later, the problem is worse than ever. Year 2010 Kikwete again promised to make piracy history. Kikwete said that the government, under the assistance of the US and EU countries, would deploy modern patrol boats in Lake Victoria to establish security. The US government has also agreed to train the marine police on how to combat piracy, according to President Kikwete. But what measures have been put in place to curb piracy since the president’s first pledge back in 2005?

The minister in charge of the police force, Lawrence Masha had his campaign predominately funded by the fishing community. Still the police have totally failed to dismantle the piracy network on the lake. Many fishermen feel that Minister Masha hasn’t lived up to his promises to curb the worsening situation. Some patrol boats have been deployed, but fishermen say lake security forces need more sophisticated navigation equipment and not just mere fishing boats with outboard engines.

The pirates operations

The pirates of Lake Victoria region have advanced speedboats, which they use to terrorise the 52,000 fishermen. Reliable sources tell that some of these pirates are sponsored by some of the wealthiest fishermen in the region, who are trying to thwart their competition. The sponsors buy the stolen fishing gear and outboard engines, and they play a crucial role in bribing senior law enforcers to obtain protection of their illicit business. It is said that all the stolen fishing gear from Kenya and Uganda is sold in Tanzania, and those stolen in Tanzania is sold to similar buyers in Kenya or Uganda. The network involves guns, money and political power.

Because of this network, the \$ 700 million fishing industry, mainly composed of Nile Perch and sardine fishing, is being put in jeopardy. With no effective police patrol, the fishermen have been forced to be hostile against anybody they meet in their fishing territory and many innocent fishermen have been killed or robbed at gunpoint. The economic integration of the East Africa Political Federation is mirrored by an ‘East Africa Pirates Union’.

Red/FS

Common fishing vessel in a small village in Bunda district.

Photo: Red Marlin

Habari 1/2011 - sid 3

Tanzanias väg mot Millenniemålet

Tanzania avskaffade sina skolavgifter år 2002 för att nå FN:s millenniemål nummer två. Målet är att alla barn i världen ska börja grundskolan år 2015. Det ingår också i målet att alla barn som registrerats i första klass ska närvara vid undervisningen och slutföra grundskolan.

Stora framgångar har skett globalt i strävan att få alla barn registrerade i grundskolan. I utvecklingsländerna som helhet så började 87 % skolan år 2007 jämfört med 83 % år 2000. De största förändringarna har skett i Afrika söder om Sahara, där antalet registrerade ökade med 15 % och i Södra Asien där ökningen låg på 11 %. I Afrika söder om Sahara har den globala ekonomiska krisen och en snabb befolkningstillväxt varit hinder för att nå målet till 2015. Trots de här svårigheterna har miljoner fler barn börjat skolan sedan reformerna inleddes.

Utvecklingen i Afrika söder om Sahara har varit positiv men det är fortfarande i denna världsdelen där minst antal barn går i skolan. Globalt är det 72 miljoner barn som inte går i grundskolan och nästan hälften av dessa finns i Afrika Söder om Sahara.

Hög inskrivning

Enligt FN:s beräkningar kommer 26 miljoner barn världen över inte gå i skolan år 2015. Det är högst osannolikt att millenniemålet kommer att uppfyllas.

Det går olika bra för olika länder med att uppfylla millenniemålet i Afrika söder om Sahara. Ett land som FN anser vara ett av de länderna som det har gått bäst i, är Tanzania. Över 99 % av barnen börjar grundskolan idag jämfört med 57 % år 2002 och det är ungefär lika många flickor som börjar skolan som pojkar.

Tanzania är nu på god väg att nå målet tidigare än år 2015. (Under början på sjuttioalet, under Nyerereregimens stora satsning på utbildning, började också i det närmaste alla barn i skolan.)

Men dåliga studieresultat

Tanzanias regering har haft stora framgångar med att öka antalet barn som börjar skolan, men från många NGO:s har det uppmärksammats att nya problem har uppstått sedan reformerna inleddes. Regeringen har drivit igenom reformerna så snabbt, att det inte hunnits med att bygga tillräckligt många nya skolor och utbilda tillräckligt många nya lärare för

att hantera situationen. Skolavgifterna har slopats, men eleverna får betala för en mängd andra saker istället; allt från skolböcker, pennor och skoluniformer till toalettbesök.

Regeringen satsar stenhårt på att nå millenniemålet inför 2015, men har tyvärr inte tillräckliga resurser för att kunna bedriva en undervisning av god kvalitet.

Läraryrskris och för stora klasser

Eftersom det inte finns tillräckligt med lärare i förhållande till antalet elever, så har många klasser mer än fördubblats. Det är inte ovanligt med skolklasser på upp till 90 elever. 32-åriga Grace undervisar på en skola i Bagamoyo, där klasserna har blivit dubbelt så stora sedan reformerna påbörjades. Det är i snitt 100 elever per lärare och skolan har ett underskott på 90 bänkar. Grace mår mycket dåligt av situationen: "Det är så svårt för att eleverna är så många. När jag gick i skolan var eleverna omkring 42, ibland 48. Det är väldigt jobbigt att jag måste handskas med dubbelt så många. Lärare, böcker, klassrum och toaletter borde öka i förhållande till antalet elever."

Regeringen har försökt fylla behovet av nya lärare och klassrum, och har byggt tiotusentals nya skolor samt utbildat tiotusentals nya lärare. Trots de här ansträngningarna så räcker inte antalet lärare och klassrum till, eftersom antalet nya elever har varit enormt de senaste åren.

Det finns NGO:s som hävdar att det inte stämmer att 99 % av barnen börjar skolan. Enligt en undersökning gjord av The Tanzania Education Network, registreras endast 76 % av barnen. I undersökningen står också att hälften av eleverna som går ut grundskolan inte har tillräckliga betyg för att fortsätta till nästa nivå, som är Secondary School. Rapporten kommer också fram till att 3 000 flickor hoppar av skolan varje år på grund av tidig graviditet.

Twawezas larmrapport

Den otillräckliga undervisningen har lett till att många elever inte lär sig tillräck-

ligt mycket i skolan. NGO:n Twaweza har gjort en omfattande undersökning om det här problemet. Under undersökningen intervjuades över 20 000 barn i över 40 000 hushåll.

Barnen fick genomföra tester, för att se om de hade de kunskaper som de borde ha enligt läroplanen.

Resultatet är långt under förväntan. De huvudsakliga slutsatserna är följande: sju av tio tredjeklassare klarar inte av att läsa grundläggande Swahili, nio av tio tredjeklassare kan inte läsa grundläggande engelska. Av tio elever i årskurs tre klarar endast åtta av grundläggande matematik.

Twaweza har mycket gott anseende så resultaten bör tas på stort allvar. Undersökningen presenterades i september det här året och är den största i det här ämnet som någonsin gjorts.

Twaweza presenterar inte enbart sina slutsatser, utan kommer också med förslag på lösningar. Ett av förslagen är, att alla skolors resultat ska samlas i en databas och göras tillgängliga online och i medier. På så sätt kan regeringstjänstemän, lärare, föräldrar och elever se ifall deras skolor ligger under eller över det nationella genomsnittet.

Cash on Delivery

Twaweza presenterar också ett väldigt annorlunda förslag, som Tanzanias president Jakaya Kikwete tidigare hyllat. Förslaget Kallas "Cash on Delivery" och innebär att en belöning på 200 dollar ska ges till skollärovervakaren, då elever uppnått överenskomna resultat i undervisningen. "Cash on Delivery" ska fungera som en morot, och peppa de inblandade att nå bra resultat. Twaweza anser att det här är en kontroversiell idé, men tror att den kan fungera. Enligt dem så kan det vara bra att försöka med en annorlunda metod, då vanliga strategier har misslyckats och man står inför en så allvarlig kris, som den i Tanzania.

Låg motivation bland lärarna

I likhet med många andra NGO:s, så anser Twaweza att bristen på motivation

hos lärare är ett av de största hindren för att nå en undervisning av god kvalitet. Det här problemet märkte jag själv mycket av, då jag praktiserade på en skola i Karumo i norra Tanzania. Många lärare är missnöjda, för att de inte får bestämma själva var de vill jobba. Regeringen placerar ut dem på en ort utan att ta hänsyn till var de kommer ifrån eller var deras familj bor.

Läraren John, som jag arbetade tillsammans med, är placerad i norra Tanzania, medan hans fru och dotter bor längst ner i södra delen. Han berättade för mig hur jobbigt det är för honom att vara så långt ifrån sin familj: ”Jag saknar min fru och min dotter så mycket, men kan bara träffa dem en gång om året eftersom det är så långt att resa. Jag gillar inte heller läraryrket. Lönen är för låg och jag och min fru bråkar alltid för att jag inte kan skicka tillräckligt med pengar för att försörja dem. Det är inget bra yrke att vara lärare, jag ångrar att jag inte studerade till att bli revisor istället”, berättar han besviket.

Många lärare är precis som John missnöjda med att bli placerade långt ifrån sina hemorter. Det är också vanligt att lärare är missnöjda med sina löner, som är relativt låga. De här problemen leder till att många lärare är dåligt motiverade, och strävar efter att byta jobb. En del kommer för sent till sina lektioner, eller dyker ibland inte upp alls på grund av bristande engagemang.

Det har gått för fort

All kritik som finns mot det sätt Tanzania regering har genomfört skolreformerna på, är samstämmig. Det har gått för fort, och fokus har varit på kvantitet istället för på kvalitet. Det finns dock hopp om att Tanzania kommer lyckas få bukt med sina problem. De reformer som nu genomförts har skett på bara några år. Under den här tiden har flera miljoner barn fått möjlighet att börja skolan, många nya lärare har utbildats, och många fler skolor har byggts. Eftersom Tanzanias regering har lyckats med de här bedrifterna, borde de också ha kapaciteten att genomföra fler förändringar. Det förutsätter dock att regeringen lyssnar till de förslag som kommer från Twaweza och andra NGO:s. Ett hoppningivande tecken är att regeringen är öppen för kritik, och inte förnekar de problem som har uppstått.

Tanzania har lyckats bli ett av de ledande länderna i Afrika söder om Sahara, då det gäller antalet barn som registreras i skolan. Genom den här bedriften har landets regering visat sin kapacitet till att genomföra snabba förändringar. Genom att fortsätta samarbeta med FN och också börja samarbeta med NGO:s som Twaweza, så finns alla förhoppningar om att Tanzania kan bli ledande i Afrika, även när det gäller kvaliteten av skolgången.

Bild o text: **Jamal Sebnat**

TWAVEZA

Twaweza betyder översatt till engelska ”We can (make it happen)”. Det är en oberoende organisation som grundades år 2009, och arbetar för en storskalig förändring i Östafrika. Twaweza anser att förändring som varar kräver initiativ uppifrån. Ett av organisationens mål är att sprida information till människor, så att de själva kan skapa förändring i sina samhällen, samt utkräva regeringen på ansvar.

Ett av Twawezas motto är att förändring tar tid. Organisationen ägnar sig inte åt kortvariga aktiviteter, utan har en tio-årig handlingsplan, med två mål. Twawezas första mål är att människor ska ha tillgång till trovärdig information, snabbt och billigt. Medborgare ska vara aktiva i samhällsdebatter och också själva försöka påverka utvecklingen.

Twawezas andra mål är att medborgare ska ha tillgång till grundläggande utbildning, god sjukvård och rent vatten.

Twaweza arbetar genom att använda sig av institutioner och nätverk som redan existerar. En metod är att initiera samarbete mellan grupper som inte vanligtvis har kontakt med varandra, som lärares fackförbund och kyrkan. På så vis kan en grupp ägna sig åt det som den kan bäst, samtidigt som den tar del av informationen från en annan grupps kunskapsområde.

Enligt Twaweza har arbetet precis kommit igång. Hittills har fokus legat på att bedriva forskning, etablera organisationer och upprätta system. Twaweza planerar dock att utvidga sin verksamhet och utforskar för tillfället möjligheterna till samarbete med en mängd nya partners.

Jag heter Jamal och är student på Färnebo Folkhögskola. Under våren var min klass i Tanzania där vi praktiserade på olika organisationer och folkhögskolor. Jag och två av mina klasskamrater praktiserade i byn Karumo, som ligger vid Viktoriasjön väster om Mwanza. Nu är vi tillbaka i Sverige, och håller på med våra informationsarbeten, som syftar till att sprida de erfarenheter som vi har fått under vår praktik. I mitt informationsarbete har jag skrivit om de reformer som den Tanzaniska grundskolan genomgått de senaste åren.

Tanken till att skriva en artikel om grundskolan i Tanzania, kom från upplevelser som jag hade under min praktik i Karumo. Skolgång är en viktig del av livet i Tanzania, men också grunden

till många av problemen i samhället. Grundskolan i Tanzania är gratis, men gymnasiet och universitetet kostar. I Karumo märktes tydligt resultatet av de här omständigheterna, nästan alla barn gick i skolan medan byns unga kvinnor och män var strandsatta i byn.

Jag blev nyfiken på vad som låg bakom den här situationen, och började ta reda på mer om hur det Tanzaniska skolsystemet fungerar. När jag kom tillbaka från Tanzania, bestämde jag mig för att arbeta med den här frågan i mitt informationsarbete. Resultatet blev en artikel om Tanzanias strävan att nå FN:s millenniemål nummer två, som är att alla barn ska börja grundskolan år 2015.

Rugby i Arusha

Paul "Iddi" Mukhwana från Uganda och Andre de Beer från Zimbabwe hade ett tag planerat för att starta någon slags verksamhet för att erbjuda utsatta ungdomar något meningsfullt att göra. De grundade Arusha Rugby Development Project. Det har nu funnits i snart två år och har kommit en bra bit på väg. Här berättar Johanna Bergsten om projektet.

- Vi vill ge ungdomar en möjlighet till fritidsintresse, något de kan vara stolta över att de kan, säger Iddi. Han är från Uganda och efter att ha bott några år i Arusha i norra Tanzania träffade han nyinflyttade Andre Zimbabwe. De började snart diskutera idéer för att jobba med utsatta ungdomar i Arusha. Arusha är en tuff stad som är uppdelad mellan vanliga tanzanier, ditflyttade människor från världens alla hörn, och safariturister. Iddi och Andre ville ge något tillbaka till Arusha och Tanzania. Att det blev just rugby var delvis en slump – de ville börja med någon sportaktivitet och eftersom att de båda var aktiva i Arushas rugbyklubb Rhinos fick de kontakt med Irländska Rugbyförbundet. Det hade avsatt resurser för att sprida rugby i världen, speciellt i samväldesländer som Tanzania. Tanzania är bland de länder där rugbysporten är minst spridd, troligen beroende på att det aldrig var en formell engelsk koloni som t ex Kenya. I Iddis och Andres hemländer är dock rugby stora sporter och båda har spelat mycket när de var yngre.

100 rugbybollar

De fick medel från Irland (bland annat 100 rugbybollar) och började organisera lag och satte snart upp ett cupmatchsystem för ungdomarna. Iddi igen: Vi ville att ungdomarna skulle se att de fick något ut av rugbyn snabbt. De skulle se att de kunde utnyttja sina nya kunskaper och genom matcherna träffa andra ungdomar från andra delar av staden.

Han fortsätter: Från början var det mest en slump att vi började med rugby i det här projektet, men det är en bra sport att lära ut till de här ungdomarna, det är ett lagspel med tydliga regler där alla spelare i laget måste samarbeta hela tiden. Det bygger på laganda och kämpaglöd och det blir något nytt och förhoppningsvis mer spännande än att spela t ex fotboll.

Vuxna förebilder

Några av ungdomarna visade sig vara riktiga talanger och en av dem fick snart börja spela matcher med stadens A-lag.

Redan från början spelade ungdomarna öppningsmatcher när seniorlagen i Tanzania möttes för sina seriematcher i Arusha. Ungdomarna fick förutom att spela själva se en ny miljö, lära sig spelet genom att titta på andra matcher och få vuxna förebilder som spelade. Innan rugbyprojektet startade hade det bara funnits ett ungdomslag i Arusha, från den internationella privatskolan International School of Moshi, Arusha Campus (ISM). Det var förstuds positivt även för dem att spela fler matcher och få motstånd, dock började de snart förlora mot "ungdomarna från gatan", vilket nog inte upplevdes som så kul. Två klubbar med lag från två olika åldersklasser har hängt med sedan Arusha Development Project drog igång. I övrigt har lagen, förutom ISM, varierat en del. Som mest har det funnits sex lag i staden men i senaste halvåret har det gått lite trögt.

- Vi hinner inte träna hur många lag som helst själva. I juni och juli hade vi en volontär, en kille från Nya Zeeland, som hjälpte oss, och även om vår tanzaniske vän Juma hjälper till med träning och coaching är det inte tillräckligt. Nu i vår ska vi dock ta nya tag när seniorseriespelet kommer igång igen. Vi önskar dock att få hjälp, både ekonomiskt och träningsmässigt.

Finansieringsproblem

Det senaste året har de främst tagit pengar ur egen ficka och haft insamlingar för att finansiera transport för ungdomarna till matcher, mat på matchdagar, träningskor och matchtröjor. Samarbetet med Irland var bara ett halvårsprojekt. Men Iddi och Andre kämpar på. De gillar rugbysporten och vi vill fortsätta arbeta med ungdomarna i lagen.

Just nu jobbar de även med att få igång ett eget seniorlag. De tycker att det behövs ett alternativ till det andra laget i staden vilket mest består av inflyttade sydafrikaner och en del andra västerlänningar och få tanzanier. Iddi förklarar: - Det är bra med fler lag för att få konkurrens och samtidigt utvecklas tillsammans

Laguppställning efter träning på Parlotti, tränarna Iddi och Juma bak till höger. Mt Meru i bakgrunden.

och kunna spela fler matcher. Vi kan också låta fler av våra äldre ungdomar spela i seniorlaget med oss samtidigt som vi kan locka äldre folk att prova på.

För oss svenskar är rugby en i stort sätt okänd sport, men efter att ha tillbringat tid med rugbyprojektet kan jag själv intyga att det är roligare och mer spännande än vi kanske tänker oss. Även om det är lite komplicerat går det snabbt att lära sig så pass mycket att man kan spela meningsfulla matcher. Dessutom finns rugby i två olika versioner, dels den tuffa elvamannarugbyn med tacklingar, dels den snabba och tekniska sjuannavarianten som ofta spelas i mixade lag tjejer och killar tillsammans.

Arusha Rugby Development Project är egentligen en del i ett större projekt som killarna driver som de kallar Arusha Irie. Ett annat mål är att jobba med gatubarn och skapa vad vi i Sverige skulle kalla mellanvägsboende, att erbjuda bostad och skolgång på ungdomarnas eget ansvar men under uppsikt. 🏉

Glada ungdomar efter rugbymatch.

Folkhögskoleutbyte om globala rättvisefrågor

”Du kan inte lära dig något om smaken från en apelsin genom att äta en banan.”

George Oscar Mangoma, rektor Njombe Folk Development College, Tanzania.

Swahiliordet ”Karibu” som betyder att komma nära, att närma sig, välkommen är också namnet på de två systerföreningarna, *Föreningen Karibu Sverige* och *Karibu Tanzania Association*, som arbetar med samordning av de svenska folkhögskolornas kontakter med sina vänskolor, *Folk Development Colleges*, i Tanzania. Genom projektet ”Utbyte och utbildning om globala rättvisefrågor” har de båda styrelserna fått möjligheten att arbeta fram en gemensam värdegrund och formulera strategier för en långsiktig utveckling av samarbetet.

11–14 oktober välkomnade *Forsa folkhögskola* styrelsen för *Karibu Tanzania Association*. Besöket var ett led i arbetet för att öka kunskaperna om hur skolorna arbetar i respektive länder. Särskilt två av utbildningarna på *Forsa folkhögskola*, *Textil Design Mode* och utbildningen till beroendeterapeut, väckte stort intresse. Skolan hade i samband med besöket en temavecka om Afrika och dagarna fylldes av allt från afrikansk dans, pedagogiska diskussioner och kvällsmusik med afrikanska rötter i *Forsa kyrka*.

Biträdande rektor Ing-Marie Bergroth, Forsa folkhögskola, styrelseledamot i Karibu Sverige.

Träningsmatch, ungdomarna kämpar hårt.

Match på stora rugbystadion, Parlotti mot ISM.

Ungdomarna kräver politisk förändring

I början av hösten under valrörelsen skrev Johanna Bergsten en uppsats inom den tvärvetenskapliga kursen *Demokrati och Mänskliga Rättigheter* på Dalarnas Högskola. Hon hade inriktat sig på politisk antropologi och intervjuat ungdomar på en secondary school i Arusha i norra Tanzania om hur de ser på landets politiska system och om hur demokrati och mänskliga rättigheter respekteras i landet. Johanna sammanfattar här sina intryck.

Tanzanias politiska landskap håller på att förändras. Oppositionen har aldrig varit så stark och den politiska debatten så livlig sedan flerpartisystemet infördes i början på nittiotalet. Oppositionspartiet Chadema gick starkt framåt vid valet i höstas 2010 då de vann parlamentsplatserna för de flesta större städerna. Att intervjua ungdomarna var ett roligt arbete. De var väldigt engagerade i frågorna. Tvärtemot vad jag trodde när jag började arbetet var de allra flesta ungdomarna, nästan alla, kritiska mot regeringspartiet CCM och starkt för oppositionspartiet Chadema. Jag hade en hypotes att de flesta antagligen skulle vara relativt mycket för CCM, som de flesta människor jag har pratat politik med i Tanzania de senaste åren. Ungdomarnas tankar speglar dock en tydlig trend i Arusha och i många andra delar av landet; Chademas och dess ledare dr Slaas popularitet har växt snabbt.

Löften utan täckning

Ungdomarna i min undersökning uttalade en stor trötthet på att korruptionen bara ökar och att inga ordentliga satsningar på vägar, elförsörjning och annan infrastruktur syns. Politikerna lovar samma saker i val efter val och inget händer. De regioner som har inflytelserika politiker i parlamentet eller regeringen får lättare nya sjukhus och vägar, andra regioner inget alls. Ungdomarna diskuterade också vilka svårigheter oppositionen har att ta plats eftersom tidningarna inte vågar vara alltför regeringskritiska, tevesändningar där

oppositionspolitiker framför för radikala budskap kan avbrytas och polis och tillståndsgivare kontrolleras av det statsbärande partiet. En av ungdomarna menade att "om oppositionen har ett möte och det störs av CCM och polisen kommer så tar polisen CCM:s parti."

Dr Slaa populär

Arusha var veckorna innan valet präglad av mer eller mindre oroliga valmöten och kravallpolis som åkte runt. Dr Slaa, ledaren för det som under det här valet kom att bli det största oppositionspartiet, Chadema, kommer från trakterna runt Karatu utanför Arusha och det var här som hans popularitet började växa vid det förra valet 2005. Kanske beror Chademas framgångar på bekostnad av CCM just här delvis på att den förra premiärministern Lowassa kommer härifrån. Han var inblandad i den stora Richmondskandalen kring inköp av turbiner för energiproduktion. Ungdomarna pratade också om det i intervjuerna. "Alla vet att Lowassa var inblandad i Richmondskandalen och han avgick för att han visste att han hade gjort fel, men han är fortfarande fri och en parlamentsledamot. Hur kan det vara så?!"

Skydda land och naturresurser

Ungdomarna anser också att politikerna bör leva enklare liv och till exempel inte ha så dyra bilar. I kampanjerna inför valet utlovade Chadema bland många andra saker att ministrars och parlamentsledamöters löner skulle sänkas och att en kraftfull kamp mot korruptionen skulle

genomföras. De ville också skydda land och naturresurser mot utländska investeringar. Det är en ständigt aktuell fråga i Arusha och kom upp flera gånger i intervjuerna. "Till exempel när det gäller gruvsektorn, utländska företag kommer hit och tar mycket vinst, politikerna får lite av det men folket får ingenting." Ungdomarna diskuterade dels att vinster från naturresurser som mineraler och metaller ska beskattas ordentligt – helst ska all vinst gå till staten – och dels att bördigt land inte ska få brukas i så stor utsträckning av "utlänningar" som för vinster ur landet. De syftar antagligen främst på de indiska och vita familjer som har rötter bland annat i Kenya och som nu har stora arealer för kaffeodling och annat i Tanzania. Inför valet förekom det incidenter då motsättningarna yttrade sig i våldsamheter mellan lokalbefolkning och några av dessa familjer i det bördiga området runt Karatu. Chademas retorik kring detta var stundtals häftig. Men många glömmer kanske bort att dr Slaa själv äger stora markområden i Karatu.

Johanna Bergsten bor sedan två år tillbaka i Arusha. Hon kom första gången till Tanzania 2003 genom Färnebo folkhögskola och var sedan där och gjorde två praktikperioder genom folkhögskolan mellan 2005 och 2007. Hon hamnade i Arusha i början av 2008 eftersom hennes pojkvän bor där. Han driver en organisation som erbjuder sportaktiviteter till utsatta ungdomar. Johanna själv har läst dis-

tanskurser på svenska universitet och skrivit en uppsats på C-nivå i ämnet Mänskliga rättigheter/demokrati/socialantropologi.

Lättlurade väljare

Ett annat av de större problemen i Tanzania som ungdomarna hela tiden kom tillbaka till är att majoriteten av befolkningen, speciellt på landsbygden, har dålig eller ingen utbildning och att det då blir lättare för politikerna att, som ungdomarna uttrycker det, lura folket. Här är ett av alla citat jag har på det temat. "Folk i byarna vet inget om demokrati eftersom att de inte är utbildade, till skillnad mot folk i städerna. Politikerna åker ut i byarna och lovar saker och delar ut khangas och T-shirts och sen röstar folk på dem." Ungdomarna i min undersökning hör till dem som kanske har bäst kunskaper om det här förhållandet eftersom de flesta av dem kommer från landsbygden. De hade genom sponsring fått möjlighet att gå på skolan i utkanten av Arusha där jag gjorde intervjuerna. Skolan som är finansierad främst från kyrkligt håll i USA har en progressiv pedagogik och jag märkte i min undersökning att ungdomarna verkligen har fått kunskaper i hur samhälle och politik funkar och att de tar del av samhällsdebatten. Samtidigt hänvisar de ofta till "i min hemby kom politikerna och sa si eller så". Det hade varit intressant att prata med ungdomar på fler skolor för att se om den ökande oppositionen mot regeringspartiet är en trend i hela landet eller inte. Mycket tyder dock på att det är en stark trend i alla större städer.

Ska man ta till våld?

En del av ungdomarna diskuterade kring att ta steget att använda våldsamt kamp som i Kenya. De menar att CCM aldrig kommer att släppa ifrån sig makten frivilligt, att de kommer att fuska för att vinna val, och att folket då måste gå ut på gatorna. "Exemplet från vad som hände i Kenya förra året finns. Nu börjar folk öppna sina ögon. Det är därför som oppositionen växer här men CCM kan inte tillåta det. Så det kanske blir som i Kenya därför att CCM kommer att stjäla röster. Men då kommer vi att ta till våld, det är det som kommer att föra med sig politisk förändring. För det är vad som hände i Kenya du vet de förändrade sin politik själva. Så vi måste kämpa så att vi kan få en ny ledare en som verkligen kan föra med sig förändring till landet."

Kravaller i januari

Det var långt ifrån alla ungdomar som tog till så här hårda ord eller skulle ha hållit med om det. Jag tror dock att det speglar en tydlig trend i den politiska utvecklingen i Tanzania. Unga människor är en enorm kraft, och i Tanzania är drygt 50 % av befolkningen under 18 år, och dessa unga är uppenbarligen trötta på hur samhälle och politik är, de vill ha en tydlig förändring. Oppositionen, eller vad man kan kalla en oppositionsrörelse i alla fall i Arusha, har inte slutat sin kamp i och med valet. Den 5:e januari i år var det regelrätta kravaller i centrala delarna av staden och polisen sköt skarpt. BBC Africa rapporterade om tre döda och jag har hört uppgifter om många fler. Det är svårt att veta exakt vad som hände, en av

de utlösande faktorerna var att Chadema hade nekats demonstrationstillstånd, de hade endast fått mötestillstånd, men de demonstrerade ändå. Kravallpolis attackerade demonstrationen och minst fyra högt uppsatta ledare i partiet arresterades, polisen kunde dock inte kontrollera folkmassan så kaos och gatubräk utbröt och höll på i flera timmar.

Politiskt våld står dock sällan eller aldrig för en varaktig och konstruktiv lösning. Vi får hoppas att den politiska utvecklingen i Tanzania kan slå in på en mer dialoglik väg. Vi får också hoppas att Chadema och andra oppositionspartier visar sig mogna uppgiften att verkligen leda och föra en ansvarsfull politisk kamp. Vem som än leder landet måste lyssna på och ge plats åt unga människor. Det ser ut som om de unga i vilket fall som helst kommer att skapa sig utrymmer och inflytande.

Fotnot: Citaten i artikeln är från intervjuer jag gjorde för min uppsats i ämnet. Ungdomarna är av etiska skäl anonyma.

Flyg till Afrika?

Söker Du en pålitlig resebyrå? Då är vi rätt val!

☑ Kunskap ☑ Erfarenhet ☑ Specialpriser (Raptim)

Safari? Anlita Tour Africa, www.tourafrica.se!
(Tour Africa är en del av Tranås resebyrå)

Välkommen!

Tel: 0140 - 375 010
e-post: africa@tranås-resebyrå.se
Hemsida: www.tranås-resebyrå.se

Tranås resebyrå - trygghet och kvalitet sedan 1979

Safari

Zanzibar

Kilimanjaro

Volontärresor

The Old Tanganyika Safari company
Ltd.

PO Box 6112, Arusha, Tanzania Tel +255 717 243251
Svensk kontakt: johanna@safari.oldtanganyika.com
www.oldtanganyika.com

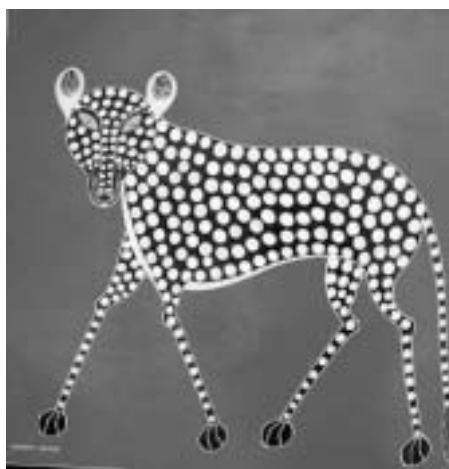
Kulturaktiviteter

Nedan beskriver Eva Löfgren några aktuella kulturaktiviteter som har fokus på Afrika och Tanzania.

Tingatinga – utställning att låna

På bokmässan i Göteborg i september 2010 hade Tingatinga-kooperativet i Dar es Salaam (Tingatinga Arts Cooperative Society, TACS) en stor utställning med 35 tavlor av ett tiotal olika konstnärer. Dessa tavlor finns nu hos Löfgrens i Barkarby och tanken är att Svetan ska kunna använda dem och ordna utställningar runt om i Sverige. Tavlorna är 75 x 75 cm och uppspända på kilramar. De är alla till försäljning och priset är 1 400 kr styck. Två av tavlorna finns fotograferade nedan men de kommer inte till sin rätt i svart/vitt.

Alla som är intresserade av att köpa en tavla eller låna tavlor till en utställning kan höra av sig till Eva eller Sten Löfgren. Våra kontaktdata står på sid 2 i Habari. Vi har även fotograferat av samtliga tavlor så ni kan få en pdf-fil med samtliga tavlor och välja ut vilka ni vill använda. Vi hoppas detta ska vara ett sätt att marknadsföra de tanzaniska målarna och kultur i Tanzania. Speciellt intressant är detta just nu eftersom SVT visar *Tingatinga Tales* på barnkanalen. Mer om detta nedan.

Tingatinga Tales

Sju tanzaniska målare har deltagit i framtagandet av *Tingatinga Tales* som visas för barn världen över. De animerade filmerna bygger på afrikanska fabler. Just nu kan man se dem på SVT Play

sid 10 - Habari 1/2011

(http://svtplay.se/t/149494/tinga_tinga). Det är Tiger Aspects som köpt copyright för produkten och det har varit många turer kring upphovsrätten, namnet och vilka produkter de har rätt att ta fram. Kooperativet TACS har drivit frågorna och sett till att Tanzania och de tanzaniska målarna får synas och att bakgrunden till Tingatinga-måleriet blir tydlig. SVT får inte visa några tavlor som målats innan Tiger Aspects sålt rättigheterna till SVT.

Kooperativet har även ett samarbete med Lekexperten (www.lekexperten.se) som säljer ett 1 000-bitars pussel som föreställer en tingatinga-målning med zebror.

Cinema Africa

Cinema Africa arbetar med att sprida afrikansk film i Sverige genom att arrangera filmfestivaler, filmvisningar med seminarier kring aktuella teman och erbjuda gratis film till skolor runt om i landet. 23-28 mars är det åter dags årets filmfestival på Stockholms mysigaste biograf. Arrangörerna har precis hunnit hem från den främsta afrikanska filmfestivalen, Fespaco i Burkina Faso, och har med sig rykande het film därifrån. De syda-

frikanska stjärnorna Kenneth Nkosi och Rapulana Seiphemo inviger festivalen, den 23 mars på biograf Sture, med sin senaste film *Paradis Stop*. Det är en lättisad komedi om lojalitet, vänskap och om valet mellan den rätta och den lätta vägen.

Torsdag den 27 januari kl 19.00 startar filmserien *Afrikanska Filmklassiker* tillsammans med Klarabiografen i Kulturhuset och Franska Institutet. Under fem torsdagar i vår kan du se guldkorn ur den afrikanska filmhistorien. Vi visar film från Mali, Kongo, Sydafrika, Marocko och Elfenbenskusten. Tyvärr är det inga filmer från Östafrika denna gång. Mer information finns på www.cinemafrica.se.

Just Africa

En ny butik med rötterna i Väst- och Östafrika och en kärlek till den afrikanska kontinenten har öppnats vid Slussen i Stockholm. Förutom butiken finns också ett konstgalleri. Butikens syfte är att sprida den samtida designen och hantverket till en bred publik i Sverige.

Just Afrika tydliggör butikens värdegrund – afrikanskt och rättvist. Tyngdpunkten bland varorna ligger på de samtida uttrycken, men de har också ett sortiment av mer traditionellt hantverk. Merparten av varorna handlar ägarna själva direkt på plats i antingen Burkina Faso eller Tanzania, där de arbetar främst tillsammans med hantverkare och småföretagare.

Just Afrika vill vara en levande butik och de arrangerar ofta temakvällar och evenemang kring utställningar. I september kommer en Tingatinga-utställning där Svetan hoppas få en roll. 🐆

Tidningskrönikan: Nygammalt styre efter valet

Denna tidningskrönika täcker november-januari. Tidningarna domineras denna gång av eftervalsanalys under november. President Kikwete återvaldes och CCM dominerade parlamentsvalet, som väntat – dock mot en starkare opposition än tidigare. Vidare har en ny regering och en ny talman utsetts. Korruptionen kring den gamla radaraffären med Storbritannien har återigen hamnat på löpsedlarna, samtidigt med nya turer kring Tanescos avtal med en generatorleverantör. Slutligen går diskussionen kring en ny konstitution vidare.

Talman Sitta får gå, åter som minister

2 nov 2010

Observatörsrapporter: 1327 incidenter
Generellt sett gick valet smidigt, men deltagandet var mindre än 50 procent (i förra valet deltog 72 procent). Lokala observatörer från 17 NGO:s meddelade dock att 1327 oegentligheter hade rapporterats från hela landet. Valobservatörerna ansåg för övrigt att NEC (National Electoral Committee) bör utses öppet. (*Mtanzania, Mwananchi, Tanzania Daima*)

4 nov 2010

Fyra dagar som skakade CCM

CCM är skadskjutet. De har förlorat platser i parlamentet i valet. Tidigare fästen som Mwanza, Singida och Lindi har förlorats. Oppositionen verkar ha tagit minst 52 platser i hela landet. (*Rai*)

6 nov 2010

CCM utvärderar valet

CCM:s kampanjledare Kinana angav tre skäl till att man förlorade 52 platser till oppositionen. För det första hade man inte uppfyllt sina löften, vilket oppositionen utnyttjade. För det andra hade partiet nominerat kandidater som inte godtogs av valmanskåren. Efter primärvalen körde partiet över medlemmarna och nominerade impopulära kandidater. Tredje skälet var inre strider efter primärvalen med rivaliserande grupper inom de lokala partiledarskikten. (*Mwananchi*)

7 nov 2010

Intriger mot talman Sitta

Det ryktas att några pampar inom CCM försöker förhindra att nuvarande talmannen väljs om. Hittills kandiderar sex partimedlemmar inklusive Sitta. Partiets centralkommitté ska utse tre och överlämna namnen till parlamentet för det slutliga beslutet den 12 november. (*Tanzania Daima, Mwananchi, Nipashe*)

Opposition kontrollerar tio fullmäktige

Även om CCM vann de allmänna valen lyckades oppositionen vinna i tio lokalval i regionerna Arusha, Manyara, Kigoma, Mwanza och Kilimanyaro. Det var ett stort steg framåt. I förra valet vann man bara 2 fullmäktige. Chadema har gjort särskilt bra ifrån sig följt av NCCR. (*Mwananchi*)

9 nov 2010

Ledamöter anländer till parlamentet

Det nya parlamentet öppnar den 12 november. I fem dagar kommer de att välja talman, vice talmän och premiärminister. Parlamentet kommer att ha 239 valda MP plus 105 särskilda platser som utses av partierna på basis av deras röstetal i valet, andra utses av presidenten. Allt som allt blir det 360 ledamöter. (*Mwananchi, Mtanzania, Majira*)

10 nov 2010

BHC uttalar sig om BAE radar

British High Commission (BHC) i Dar es Salaam har uttalat sig om överpriset på BAE Systems radar som köptes av Tanzanias regering. Uttalandet görs med anledning av den utredning som the Serious Fraud Office (SFO) driver i England som visar att mutor betalats via en lokal mellanhand. BHC sa att rättsprocessen fortfarande pågår. (*Raia Mwema*)

11 nov 2010

Chadema, TLP i lokal koalition

TLP förhandlar med Chadema om ett gemensamt ledarskap för Moshi distriktsfullmäktige. TLP-ordförande och

MP för Vunjo Augustine Mrema säger att de planerar varva ordförandeskapet. Oppositionen fick 16 fullmäktigeplatser i valet i Moshi mot CCM:s 15. Chadema har 9 medan TLP har 7. (*Mwananchi*)

12 nov 2010

TUCTA stämmer regeringen

Fackföreningsrörelsen TUCTA tänker stämma regeringen med anledning av minimilönerna inom offentlig sektor. De hävdar att lönerna inte är de som överenskommits. (*Nipashe, Tanzania m fl*)

13 nov 2010

Talmannen dementerar rykten

Den nyvalda talmannen Anne Makinda dementerar hetsigt de rykten som cirkulerar att hon sköts fram av korrupta ledare för att manövrera ut förra talmannen Sitta. På frågan om hon kommer att uppmuntra debatter som den om Richmond-skandalen, svarade hon att det är en av parlamentets roller och att hon önskade än fler sådana debatter. (*Majira, Nipashe, Mtanzania, m fl*)

Oppositions-MP röstar för Makinda

Valet av Anne Makinda till talman reste flera frågor om oppositionens framtida

Valet gick i huvudsak lugnt till, även om det fanns exempel på både våld och protester

Ali Mohamed Shein, ny Zanzibarpresident

roll i parlamentet. Chademas Mabere Marando var motkandidat. Han fick 53 röster från oppositionen som totalt räknar in 85 ledamöter. (Nipashe)

17 nov 2010

Pampar inblandade i "landgrabbing"

Landgrabbing har pågått en tid, men har nu ökat och pampar är inblandade som t ex Ridhwan, president Kikwetes son, avgående ministern Marmo, Sophia Simba och Ndulu – chef för Bank of Tanzania. Medan de tunga pamparna roffar åt sig mark i maskopi med lokala tjänstemän, förblir tusentals utan mark. Beslag av förstklassig mark lär pågå i Dar es Salaam, Mwanza, Kilimanjaro och Tanga (Raia Mwema)

Blandade känslor för Sheins kabinett

Dagen efter att Zanzibars nyvalde president Shein offentliggjorde sitt nya kabinett, hävdade flera att det var uppsvällt, motiverat mer av politiska skäl än av ekonomisk nödvändighet. Dr Shein har lagt en onödigt tung börda på skattebetalare när dessa redan är plågade av inflation och ökade kostnader. (Habari Leo, Nipashe, Tanzania Daima, m fl)

19 nov 2010

Många dömer ut nya MP

President Kikwetes utnämning av tre nya parlamentsledamöter har mottagits med blandade känslor av folk som säger att det är samma gamla vin i nya läglar. Kikwete får utse 10 MP. Han har redan utsett förra finansministern Zakia Meghji, förra ministern Shamsi Nahodha och Makame Mbarawa. (Mwananchi, Tanzania Daima)

22 nov 2010

Dar får tre veckors elransonering

TanESCO har aviserat en elransonering på cirka tre veckor som kommer att drabba de flesta delarna av Dar-området på grund av ett tekniskt fel. (Tanzania Daima)

24 nov 2010

Lowassas familj under utredning

Polisen i UK har inlett en förundersökning mot sonen Frederick till tidigare premiärministern Edward Lowassa för misstänks-

ta överföringar av pengar från Tanzania. Preliminära uppgifter visar att även Edward Lowassa och hans fru Regina kan vara inblandade. (Raia Mwema)

25 nov 2010

Fattigdomen ökade i Tanzania

En rapport från UNCTAD (UN agency for trade and development) visar att trots indikationer på viss tillväxt bland de minst utvecklade länderna ökar antalet fattiga stort. I Tanzania har antalet fattiga ökat med 1,3 miljoner mellan 2002 och 2007 – ändå ekonomiskt en förhållandevis bra period. (Majira)

UK ger 11 miljarder Sh till folkräkning

Engelska regeringen ställer upp med 11 miljarder shilling för 2012 års folk- och bostadsräkning. Bidraget lämnades över igår till the National Statistics board (NBS). Folkräkningens budget beräknas uppgå till 112 miljarder shilling. (HabariLeo, Tanzania Daima)

Alla distrikt binds ihop med optisk fiber

President Kikwete har meddelat att vid mitten av nästa år ska alla distrikt bli uppkopplade till en landsomfattande optisk fibernät. (Habari Leo)

26 nov 2010

Valet kostade mycket pengar

Trots att parlamentet just antagit en lag om tillåtna utgifter under valet, visar en utvärdering betydligt större kostnader i valet 2010. En preliminär rapport visar att särskilt CCM gjorde av med mycket pengar under sin kampanj. De skriver också att flera region- och distriktschefer använde offentliga resurser, t ex regeringsbilar i valkampanjen. (Mwananchi)

28 nov 2010

Land Cruisers till regeringen kostar på

Det sägs att president Kikwetes nya kabinett kommer att kosta landet 9,3 miljarder Sh för inköp av nya Toyota Land Cruiser VX V8. I beloppet ingår inte pengar för service, reservdelar och bensin. (Majira)

29 nov 2010

CUFs medverkan i oppositionsläget

Det största oppositionspartiet Chadema har uppmanat oppositionens näst största parti CUF att klargöra sin inställning till en ny konstitution innan de bereds plats i oppositionsläget. (Mwananchi)

30 nov 2010

Gruvsamarbete med koreanskt företag

Det statliga gruvföretaget, STAMICO, har skrivit en preliminär överenskommelse med det sydkoreanska gruvföreta-

get KORES för gemensam prospektering, gruvbrytning och försäljning gällande främst mangan i Mpanda, Katavireregionen. (Uhuru)

3 dec 2010

Givarna kritiska till den förda politiken

Givarkollektivet tog igår upp tillkortakommanden som måste åtgärdas i den andra fasen av the National Strategy for Growth and Reduction of Poverty (Mkukuta) som invigdes igår av finansminister Mkulo. Vice ordförande i givarkollektivet Alberic Kacau nämnde sex områden som behöver åtgärdas. (Mwananchi)

TanESCO får förklara Dowansskandalen

Efter att Internationella Handelskammaren (ICC) beordrat TanESCO att betala Dowans hela 185 miljarder shilling har många uttryckt missnöje, och energiminister Ngeleja har bett TanESCO att ge en fullständig redogörelse för fallet. Dowans gick till ICC efter att TanESCO gått till högsta domstolen för att stoppa Dowans från att sälja sina turbiner. Dowans ville sälja sedan regeringen stängt elproduktionen och upphävt inköpsavtalet mellan TanESCO och företaget på grund av ej uppfyllda åtaganden. (Mwananchi)

4 dec 2010

Resultat från grundskoleexamen

Resultaten från examina efter primärskolan har släppts med cirka 53 % godkända. De är en väsentlig ökning sedan förra året då 40 % godkändes. Man tror att det har skett en markant förbättring av undervisningens kvalitet. Det var ingen ändring av betygskraven i matte och naturvetenskapliga ämnen. (Mwananchi, Nipashe m fl)

5 dec 2010

Pinda vägrar använda nya dyra bilen

Premiärminister Pinda gav ett föredömligt exempel när han vägrade använda den nya dyra Land Cruisern, som regeringen köpt åt honom – han ansåg att den gamla var tillräckligt bra. (Mwananchi)

6 dec 2010

Minister: "Inget hot att gå med i EAC"

Ministern för East African Co-operation Samuel Sitta har uppmanat tanzanierna att sluta frukta en anslutning till EAC. Hans ministerium är fast beslutet att värna nationens intressen. (Mwananchi)

Mpaka förordar en ny konstitution

Förra presidenten Mkapa anser att det finns ett reellt behov av en genomgripande förändring av konstitutionen om man ska undvika social och politisk oro. Detta gäller även övriga länder i EAC (Tanzania Daima)

7 dec 2010

Det juridiska systemet digitaliseras

"Domstolsverket" har gått in i en ny digital värld och digital teknik kommer att göra det möjligt för alla som är berörda av ett domstolsförfarande att veta exakt när hans eller hennes fall kommer upp, namnet på rättens ordförande och vilken

Hosea tycker att WikiLeaks rapporter ger felaktig bild av Kikwete-direktiv till PCCB

rättsal som gäller. (Mtanania, Tanzania Daima m fl)

Givarna oense med regeringen

De givarländer som bidrar med generellt budgetstöd har rest allvarliga invändningar sedan det visat sig att regeringen gett dem en annorlunda budget än den som togs av parlamentet i juli. Detta avslöjades av ordföranden för givargruppen, norrmannen Svein Baera, vid det pågående dialogmötet i Dar es Salaam. Det här kommer som lök på laxen efter att givarna håller inne cirka en tredjedel eller \$800 millioner av stödet för 2010/11 för att pressa regeringen att öka takten i omvandlingsprogrammet inklusive ekonomistyrningsystemet. Bristen på öppenhet om utgifter, prioriteringar och inkomster samt brister i det monetära systemet minskar chanserna att budgeten godkänns av givarna. (Mwananchi)

20 dec 2010

Zanzibar: Lärare stämmer polisen

Polischefen har stämts inför öns högsta domstol av läraren Hemed Said Masoud. Polisen arresterade honom och förstörde hans hus som de påstod hade byggts på en tomt tillhörig Pembapolisen. Masoud hävdar att han fått tomten på laglig väg av land office. Masoud kräver 150 millioner shilling i skadestånd. (Nipashe)

21 dec 2010

Hosea förnekar Guardianuppgifter

Chefen för Antikorruptionbyrån (PCCB) Edward Hosea har förnekat innehållet i en diplomatrapport från USA som läckts av WikiLeaks och publicerats i *the Guardian* i UK. Han hävdar att rapporten är grovt vilseledande. USA:s diplomatrapport avslöjar att PCCB-chefen fick instruktioner från Kikwete att inte åtala tungviktare i regering eller tidigare statsöverhuvuden. (Majira, Mtanania, m fl)

CCM får lägre statssubvention

Registrar of Political Parties, John

Tendwa, har offentliggjort statssubventionerna till partierna. Den månatliga subventionen för CCM minskar från en miljard shilling till 800 miljoner. Chadema får 200 millioner och CUF 117 millioner. NCCR, UDP and TLP får inget alls eftersom färre än 5 procent röstade på dem i valet. (Nipashe)

22 dec 2010

BAE ska kompensera Tanzania

BAE Systems har gått med på att betala Tanzania 30 millioner pund i kompensation i en överenskommelse med SFO. Det avslöjades när det Brittiska företaget dömdes att böta 500 000 pund efter att ha erkänt sig skyldigt till att inte ha haft alla papper i ordning vid radarköpet. Mutfrågan togs inte upp i rättegången. BAE förnekar bestickning för att få Tanzanias regering att köpa radar till ett för högt pris. Domare David Bean i London sa att mellanhanden Vithlani har betalats miljontals dollar. BAE medgav att en del av de \$12,4 millioner de betalade Vithlani användes för att få \$40-millionerkontraktet i hamn. BAE har nu blivit frikända från alla utredningar om bestickning som undersöktes av SFO vad gäller affärerna med Tanzania, Saudiarabien, Tjeckien, Ungern och Sydafrika. (Habari Leo, Mwananchi, Majira, Nipashe m fl)

25 dec 2010

Kikwete oroas av WikiLeaks rapporter

WikiLeaks rapport att president Kikwete inte gillar att tungviktare åtalas har skakat regeringen. Få tror på Hoseas förnekanden. De tycker att en intelligent USA-tjänsteman knappast kan missförstå vad Hosea sa till honom. (Tanzania Daima)

Nahodha uppmanar till repatriering

Inrikesminister Nahodha har sagt att Tanzanias, Burundis och Demokratiska Republiken Kongos regeringar i samarbete med UNHCR ska se till att flyktingar återvänder hem så snart som möjligt. Ungefär 37 000 flyktingar från Burundi finns kvar trots försök av Tanzania och UNHCR att repatriera dem. (Nipashe)

26 dec 2010

Zanzibar: Regeringen tar tillbaka mark

Sedan WikiLeaks har rapporterat landgrabbing bland öarnas ledarskikt har åtgärder vidtagits så att regerings- och CCM-pampar blivit av med land. Minst fem ministrar har fått sin äganderätt annullerad. President Shein beslutade att mark som ledare lagt beslag på ska återlämnas till sina ursprungliga ägare. (Mwananchi)

28 dec 2010

Dowans ska få betalt

Regeringen tycks ha bestämt sig för att följa ICC:s utslag att betala 185 miljarder shilling till Dowans. Generaladvokaten Frederick Werema har meddelat att det inte finns något att göra. (Majira, Mwananchi)

30 dec 2010

Familjen Karume annekterar kyrkomark

Kyrkan på Zanzibar har beslutat att genomföra en protestmarsch efter att sonen till före presidenten Karume har börjat bygga på dess mark. Kyrkan säger att de köpte marken före 1964 års revolution. (Nipashe)

31 dec 2010

Generaladvokat är för ny konstitution

Debatten om en ny konstitution för Unionen har tagit en ny vändning sedan Zanzibars generaladvokat hävdade att folkets önskan om en ny konstitution måste respekteras. Liknande synpunkter har framförts av före presidenten Mkapa, före premiärministern Sumaye, Joseph Warioba med flera tunga namn. (Mwananchi)

BoT-sedlar stulna på Dars flygplats

Flygplatschefen Malaki berättade att flygplatspolisen i oktober upptäckte en stöld av tio miljarder shilling som skickats från Schweiz till Bank of Tanzania. Banken har konfirmerat att en sändning nya sedlar stals. (Tanzania Daima)

1 jan 2011

Familjen Karume i markskandal

Medlemmar från anglikanska kyrkan har ockuperat mark i Mbweni som sägs tillhöra Fatma Karume, en advokat i Dar es Salaam. En kyrkomedlem hävdar att tomten tillhör kyrkan. Den ligger granne med en annan tomt som förra presidenten Amani Karume tagit och byggt sitt residens på. En annan sa "Kristna har blivit ignorerade så länge. Vi har varit tålmodiga när de sagt åt oss att vänta. Kyrkan köpte 150 hektar 1871. År 1964 nationaliserades delar av marken av Abeid Karume och delades ut till jordlösa. Idag har pampar lagt beslag på den". (Mwananchi, Nipashe)

3 jan 2011

Muslimer trycker på för Shariadomstol

Muslim Association meddelar att de kommer att trycka på för att en shariadomstol ska inkluderas i en ny konstitution. (Tanzania Daima, Habari Leo)

5 jan 2011

Regeringen återtar tomter

Regeringen har förbjudit uppmätning och tilldelning av tomter som skulle ha varit tillgängliga för allmänheten. Den har också återtagit besittningsrätten till sex tomter i Maziziniområdet som ska ha tilldelats regeringstjänstemän och ledare på ett olagligt sätt. (Nipashe)

6 jan 2011

Nya sedlar i limbo

Bank of Tanzania (BoT) meddelade tidigare att nya sedlar skulle ges ut från 1 januari 2011, i valörerna 500, 1 000, 2 000, 5 000 och 10 000 Sh, men ännu är de inte i cirkulation. Källor inom BoT skyller på tekniska problem, men ingen vill ge ytterligare kommentarer. (Nipashe)

9 jan 2011

Familjer till offer stämmer regeringen

Familjerna till tre medlemmar i Chadema som sköts till döds av polisen under en demonstration i Arusha förra söndagen har beslutat stämma regeringen. Chademas ordförande, Mbowe, meddelar att hans parti kommer att stå för begravningskostnaderna för de tre medlemmarna och vården av dem som är på sjukhus. Han meddelade vidare att det var fem som sköts ner och inte tre som polisen hävdar. (Mwananchi)

10 jan 2011

CUF ger sina ministrar instruktioner

CUF har instruerat sina ministrar att inte använda tjänstebilarna i privata sammanhang. Ministrar och viceministrar har tidigare använt tjänstebilarna privat, tex för att åka och handla och köra barnen till skolan. (Nipashe)

11 jan 2011

Pinda ingriper i Arusha

Premiärminister Pinda har beslutat försöka lösa tvisten om valet av borgmästare i Arusha. Han ska ha kallat samman ett möte till igår med höga statstjänstemän inklusive polischefen Mwema och inrikesminister Nahodha. Frågan om borgmästare diskuterades och man beslutade ordna ett möte med ledningen för Chadema för att klara ut det politiska dödläget i Arusha. (Mwananchi)

NGOs fördömer skotten i Arusha

Olika advokater och aktivister för mänskliga rättigheter har fördömt att polisen använde skarp ammunition mot Chademas demonstration i Arusha. 'Mtetezi' har uppmanat president Kikwete att sparka polischefen Mwema och upplösa Arushapolisen. När Mwema var chef för Mbeyapolisen, orsakade hans underlydande 21 interners död. (Tanzania Daima)

14 jan 2011

Tjänstemän bränner Dowansdokument

Dowansskandalen har tagit en ny vändning sedan ett ögonvittne avslöjat för tidningen att det den 11 januari i år förstördes akter med handlingar från Dowansskandalen vid en hög tjänstemans bostad i Oysterbay i Dar. Vittnet uppgav att fem tjänstemän kom i sina privata bilar till huset och hällde fotogen över tre akter och satte eld på dem. (KuliKoni)

16 jan 2011

Nya fakta om Arushademonstrationen

Det fanns ett religiöst inslag i sammanstötningen mellan polis och Chademas demonstranter i Arusha. Omedelbart efter dödsskjutningen av tre demonstranter gick de kristna biskoparna i Arusha ut med ett gemensamt uttalande och hotade att de inte skulle erkänna borgmästaren som CCM utsett. Uttalandet lästes upp av den katolska ärkebiskopen som ansåg att det var polisen som anstiftat oroligheterna. (Mtanzania)

sid 14 - Habari 1/2011

22 jan 2011

Staten betalar lönerna genom "lucka"

Regeringen har meddelat att statstjänstemännens löner tillfälligtvis kommer att betalas ut personligen på kontoren istället för via bankerna. Allt för att spåra spökanställda. (Habari Leo)

23 jan 2011

Värdskap för Africa investment forum

Tanzania ska arrangera det 9:e rundabordsmötet med Africa Investment Forum i april 2011. Mötet diskuterar strategier för att öka investeringarna i East African Communitys områden. Värdskapet för forumet kommer att utövas av East African Business Council (EABC), Common Wealth Business Council (CBC) och East African Community (EAC) (Nipashe, Habari Leo)

24 jan 2011

Handikapprörelse kräver ny konstitution

Tanzanias handikapprörelse Shivyawata har anslutit sig till kravet på en ny konstitution som ska ge förbättrade förutsättningar för alla tanzanier – och höja servicestandarden för handikappade. (Tanzania Daima)

25 jan 2011

Pinda: Vi måste betala Dowans

Premiärminister Pinda meddelar att en grupp jurister från regeringen och från CCM kommer att granska juridiken i Internationella Handelskammarens (ICC) utslag i Dowansfallet, men regeringen ser ingen annan möjlighet än att betala. (Mtanzania, Nipashe, Mwananchi m fl)

27 jan 2011

Flickor bäst i nationella prov

NECTA (National Examinations Council) har offentliggjort resultaten från förra årets sekundärskolexamina. Av nationens tio bästa studenter är åtta flickor. Antalet godkända minskade stort från 2009 års 72,51 % till 50,40 % 2010. De flesta statliga skolorna låg sämre till än de privata. (Mtanzania, Habari Leo, Majira, Nipashe, Mwananchi, Tanzania Daima)

28 jan 2011

Högsta domstolen får ICC-dom

Internationella Handelskammaren (ICC) har till högsta domstolen för prövning överlämnat ett officiellt utslag i skiljedomen i fallet där Tanzania Electric Supply Company (Tanesco) beordrades betala Dowans Tanzania 65,8 miljoner USD i skadestånd för att ha brutit kontraktet i förtid. (Mwananchi, Nipashe m fl)

Kikwete blev omvald, men den nya 5-årsperioden blir ingen sinekur. Bl.a. har han opposition ledd av Chademas Slaa att tampas med.

Kikwete gör tumme ned för Gbagbo

President Kikwete har uttalat att han inte kan stödja en ledare som förlorat väljarnas förtroende. Kikwete gjorde ett gemensamt uttalande med FN-chefen Ban Ki-moon.

29 jan 2011

Öarna får särskild status i EAC

Zanzibar har garanterats eget säte vid expertsessioner och förberedelser för toppmöten, trots unionen med fastlandet. (Nipashe)

30 jan 2011

Kikwetes tuffa tid

När president Kikwete närmar sig 90 dagar av sin andra period vid makten, säger de politiska analytikerna att han inte har lyckats effektuera några väsentliga beslut. Det lär bero på att hans regering har kastats in i oändliga debatter och meningsskiljaktigheter bland kabinett och partimedlemmar – och det vid en tid då racet mot 2015 års val precis har börjat. Dessutom är inflationen hög liksom arbetslösheten vilket anses som de största hindren för hans framgång. (Mtanzania)

31 jan 2011

Nyereres änka mot Dowansbetalning

Änkan efter Tanzanias förste president Mama Maria Nyerere är oroad över att regeringen tänker betala miljarder till Dowans. Hon uppmanade den sittande CCM-regeringen att tänka sig för två gånger innan man tar ett beslut eftersom betalningens storlek gör att den påverkar flertalet tanzanier. Mama Maria talade till CCMs ungdomsförbund från Mbeya som var på artighetsvisit hos henne i Butiama. (Majira, Tanzania Daima)

CUF ska demonstrera mot Dowans

CUFs ordförande Lipumba kommer att leda sina partianhängare i en demonstration planerad till den 7:e februari för att protestera mot regeringens planer på att betala Dowans miljarder. Polisen är redan informerad. CUF hoppas att polisen inte ska sabotera deras fredliga demonstration. Om dessa miljarder förloras till Dowans kan till och med polisens löner vara i farozonen hävdar CUF. Så de ser ingen anledning till att polisen skulle stoppa dem.

Varma möten i Mwanza

Under rubriken **Besök hos SHIA** i förra numret av **Habari** presenterades boken **"Asante Sana. En bok om 15 personer i Mwanza"**. Boken handlar om 15 personer med olika handikapp och skrevs av **Frida Lindberg och Isabell Hedling** i samband med ett besök hos *Assisting People with Disabilities i Mwanza* (APDM). Här berättar Frida och Isabell hur boken kom till.

Vi spenderar två veckor i Mwanza. Intrycken och erfarenheterna vi fått kommer att sitta kvar betydligt längre. Vi träffade 15 personer ur en organisation, alla med olikheter i sin vardag och många olika drömmar och mål i livet men med det gemensamt att de lever med en funktionsnedsättning. Efter ett halvår på Röda Korsets folkhögskola, fylld av förberedande arbeten och intressanta föreläsningar ger vi, Frida Lindberg och Isabell Hedling, oss av till Kenya och Tanzania. Efter en lång natt på Zurich flygplats och åtta timmar på ett flyg landar vi i Dar es Salaam. Vi är då sex stycken från klassen som har gett oss av cirka en vecka innan vår skolstart i Kenya. Men det är först sex veckor efter detta som vi anländer till Mwanza.

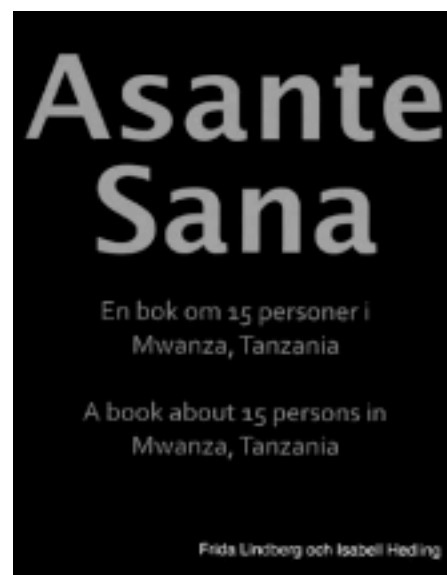
Händelserik rundresa

Efter en lång bussresa som i sig är en enda lång artikel, och en natts sömn så ringer vi till Malimi Luhanya. Vi har då vart på resande fot i sex veckor, vi har mött Kenyanska Röda Korset, besökt barnhem, minimilånsbanker, safari och energin på nya intryck börjar tryta. Jag och Isabell tänker att de två veckorna i Mwanza kanske kan spenderas på ett barnhem för att ha en fast punkt. För målet vi har med att vara i Mwanza är att möta en NGO (Non Governmental Organisation) och se hur den jobbar i Tanzania.

Redan i Sverige hade vi haft kontakt med Malimi Luhanya, koordinatör för organisationen APDM, *Assisting people with disabilities in Mwanza* och efter tre möten med honom och Mr Jackson ska vi få träffa APDM:s medlemmar för första gången. Mr Jackson är koordinatör till paraplyorganisationen ECOVIC där APDM är en underorganisation, Mr Jackson var med vid två dagar som tolk.

Mötet med APDM

Första dagen blir vi upphämtade av Mr Jackson. Han skjutsar oss in till stan där vi sedan tar taxi ut till en skola. Resan är på skumpig grusväg. Taxin kör ända in på skolgården som är fylld av skolbarn. Vi går upp för en hög stentrappa och går förbi några dörrar. Vi kommer in i ett klassrum med cirka 20 små bänkar. I varje bänk sitter det barn och vuxna blandat. Det är säkert 40 personer där inne, alla är APDM:s medlemmar. Längst fram vid den svarta tavlan ställs det upp två stolar där jag och Isabell ska sitta. Mr Jackson sitter vid en hög bänk. Han pratar på swahili och engelska om vart annat för att alla ska förstå. Han vill räkna upp vilka olika handikapp det finns. Det är åtta stycken; albino, kortväxt, epileptiker, fysiskt handikapp, psykiskt handikapp, blind, döv och stum. Sedan vill han att vi ska välja vilka vi vill intervjua från den grupp människor som sitter i skolbänkarna. Detta blir väldigt svårt för oss och vi får igenom vad vi tycker är bättre att medlemmarna bestämmer det. Mr Jackson och Mr Malimi tycker då att vi ska träffa en person från varje grupp av funktionsnedsättning, och att människorna ska vara i olika steg i livet. Så medan de bestämmer vilka som ska intervjuas får vi sitta på APDM:s kontor. Det är en stol, ett skrivbord och en hylla. Rummet är helt kallt, precis bredvid klassrummet. Det finns inga saker där inne. Men det sitter ett papper på väggen som förklarar hur APDM styrs. Vi har även fått reda på att när de har bestämt vilka som ska intervjuas så ska vi starta med våra intervjuer. Vår idé för denna dag var att följa med och träffa medlemmar ur organisationen för att sedan åka hem och klura på frågor. Istället sitter vi inne på APDM:s kontor och brainstormar frågor i 170 knop i tim-

men. Vi tar alla vi kan komma på och får ihop 20 stycken som sedan blir 50 stycken under de kommande intervjudagarna. Sedan går vi tillbaka in i klassrummet för att börja intervjuerna. Nu har våra fem personer på fem dagar blivit femton personer på fem dagar.

Det blev bra porträtt

Vi gjorde intervjuerna varannan dag så det blev en dag av återhämtningen och en intensiv dag med intervjuer. Vi började smått renskriva porträtten eftersom det var då de var som färskast. När vi verkligen kom fram till att göra en bok vet vi inte exakt, men förmodligen någon gång när vi förstod hur många möten de skulle bli. Vi ville att fler än bara vi två skulle få ta del av dessa intervjuer. Vi hade träffat så många människor som vi ville hjälpa men saknade medel att hjälpa alla. Att skriva en bok gav inte bara pengar utan också en möjlighet för dom själva att bland annat söka stipendium. Och när Malimi Luhanya tryckte på hur viktigt det var att sprida informationen och när vi värderade den kunskap vi fick om dessa människors situation blev det ännu mer självklart att göra en bok.

Asante Sana som blev bokens namn betyder "Tack så mycket". Det var svårt att komma på ett namn på boken, och att då välja ett på swahili gjorde det mer spännande. Det finns egentligen ingen speciell anledning till namnet förutom att "Asante Sana" är det vi vill säga till dem som gav oss möjlighet att göra dessa intervjuer. 🌟

Jubileum i Bukoba och Karagwe

I juni 2010 firades två jubileer i Kageraregionen, väster om Viktoriasjön. Nordvästra stiftet firade 100-årsjubileum och Karagwestiftet firade 30 år som självständigt stift i den Evangelisk-Lutherska kyrkan i Tanzania.

Svensk uppvaktning

Det var en rejäl skara svenskar, som deltog i firandet. En buss innehöll Södertörns ungdomskör under ledning av kontraktsprost Martin Marcolla. I denna fick även de "gamla missionärerna" Per och Birgitta Larsson och undertecknad plats. I den andra bussen fanns biskop Thomas Söderberg (ersättare för ärkebiskopen, som ägnade sig åt att viga kronprinsessan), representanter för Svenska kyrkan, kyrkostyrelsen, internationella nämnden samt en kör från Västerås under ledning av Margareta och Lennart Andreasson. Där fanns också mzee Gunnar Ljungman, 91 år fyllda och outtröttlig!

Gunnar med fru Imsa kom ut som unga missionärer till Buhaya 1948, arbetade där i två omgångar och lämnade som pensionärer 1985.

Kyrkans start

År 1893 vandrade tre ynglingar upp till Uganda för att göra affärer, för att försör-

ja sig. Där kom de i kontakt med evangeliet och blev frälsta. Tillbaka i Buhaya spred de nyheterna om detta. År 1901 döptes två av dem i Buhaya av en ugandisk missionär. Den tredje döptes senare på grund av att han hade två hustrur och måste göra upp med dessa!

År 1910 kom Dr Ernst Johansen till Bukoba. Han sökte en bra plats för en missionsstation, centralt belägen på vägen mellan Tanga och Rwanda. Den 20 juni började bygget på Kashura, en höjd lite ovanför Bukoba, och därför räknas den dagen som start för den kyrka som idag heter evangelisk-lutherska kyrkan i Tanzania, nordvästra stiftet. Och något man är noga med att påpeka: det var afrikaner, som lärt känna kristendomen i Uganda och som vandrade fram och tillbaka över gränsen och spred kristendomen. Sedan kom Bethelmissionen och bygget av missionsstationen kom igång.

En mängd missionärer har sedan tjänstgjort i stiftet, från Norge, Danmark,

Sverige, Tyskland, USA m.m. År 1961 blev kyrkan självständig, fri från missionens band, och i juli 1961 vigdes Bengt Sundkler till stiftets första biskop. Josiah Kibira blev stiftets första inhemska biskop 1964,

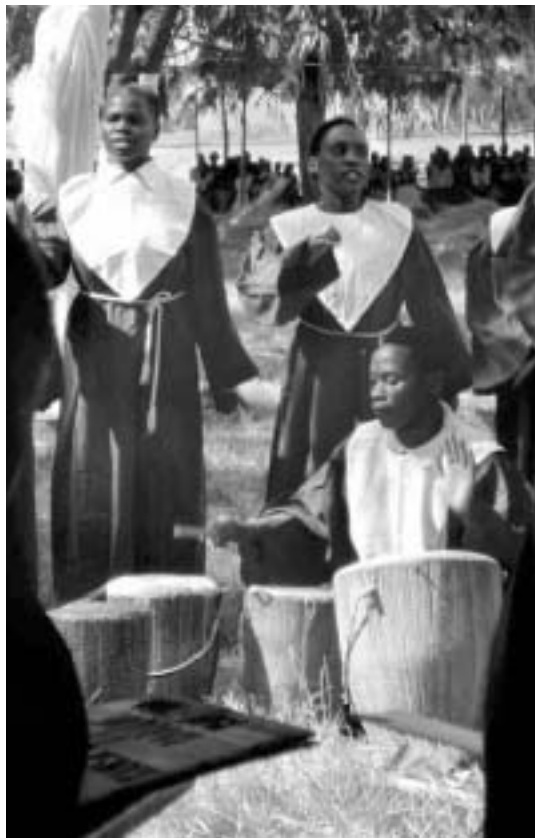
Kagerastiftet "bröt sig loss" 1978, och valde sin första biskop. Gunnar Ljungman, valdes enhälligt. Men, svenska kyrkans mission hade ett regelverk som sade att en svensk missionär inte fick bli biskop i en inhemska kyrka, varför Paul Mukuta blev vald, och installerades i januari 1979. Man passade på att fira stiftets 30-årsjubileum veckan efter Bukoba.

Gästlista

De två utan särklass viktigaste gästerna var, förutom Presidenten, Gunnar Ljungman, som togs emot med jubel varhelst han visade sig. Han höll mängder av tal på såväl kihaya som kiswahili. Att få honom att vila lite mellan uppträdandena var omöjligt!

Far och son Ljungman

Den andra huvudpersonen var en äldre dam, barnbarn till den förste missionären Dr Ernst Johanssen! Presidenten talade med båda dessa wazee. För övrigt deltog kyrkoledare från Uganda och Rwanda, Tanzanias Askofu Mkuu Dr Alex Malasusa, grannstiftens biskopar, emeriti samt nuvarande. Representanter för katoliker och anglikaner deltog likaså.

Vid processionerna bländades man av den långa raden av biskopar, glimmande i rött, blått, och guld. Skön kontrast utgjordes av den danske biskopen med sin svarta rock och vita "pipkrage". De båda körerna från Sverige gjorde stor succé. De uppträdde dels vid olika ceremonier, dels vid de stora huvudgudstjänsterna.

Fullmatat program

Varför åker man då till nordvästra regionen för att sitta av femtimmars gudstjänster, otaliga uppträdande av körer och ungdomsgrupper, många måltider med ebibitoke, ris, kött, kuku, bönor, vattenmelon och ljummen Fanta? Jo, för att få glädjas åt att återse så många gamla vänner och arbetskamrater. Att få uppleva glädjen i att tillsammans få fira gudstjänster och att få fira en självständig och alert kyrka. Att få nya vänner. Att få glädjas åt många framsteg på så många områden. Att tillsammans få bli imponerade av att president Kikwete deltog i firandet i Bukoba.

Att få avtäckta så många minnesplaketter, klippa så många band! Att få fira grundstensläggandet till universitet såväl i Bukoba som i Karagwe. Att få lyssna på körkonserter, såväl med högljutt elektroniskt komp som med traditionella instrument, främst trummor. Att tvingas inse att "moves" är obligatoriskt för körerna idag!

Vi, utländska gäster, hade späckade program med allt ovan beskrivet. Missionssällskap från USA, Danmark, Norge, Tyskland (många) och Sverige var representerade och alla togs i anspråk!

Stolar och mat

Vid huvudgudstjänsten på Kashura hade man arbetat ett bra tag med att bygga upp podium, trädäck, sittplatser, inhägnade sittområden, nytt gräs på marken och samlat ihop åtminstone halva Tanzanias förråd av vita plaststolar! Flaggor, vimpelar, plast- och presenningstak, blommor, såväl konstgjorda som färskas, samt röda mattor gjorde hela planen framför Kashurakyrkan till en gigantisk möteslokal. Många tusen deltagare mötte upp. Ärkebiskopen predikade. Presidenten anlände på slutet av gudstjänsten, när hälsningar och tal skulle hållas. Han höll ett utmärkt tal och framhöll betydelsen av utbildning och kyrkans tidiga ansvar för detta.

Efter den mäktiga femtimmarsgudstjänsten med många aktörer, tal, hälsningar, körsång, imponerande kollektgävor så var det dags för kyrklunch.

Allmän vandring nedför Kashurabacken till ELCT Bukoba Hotel, där många hundra utspisades med mat, som räckte till alla! (Och läskedryckerna måste ha utgjort Bukobabryggeriets veckoproduktion, minst!) På kvällen gavs en körkoncert i domkyrkan.

Ja, se, det var en fest som hette duga! En vecka senare fick vi uppleva en liknande magnifik gudstjänst på planen framför Lukajange kyrka i Karagwe. Efter en gudstjänst på bara tre timmar fick vi alla lunch, och sedan vidtog eftermiddagens hyllningar, tal, köruppträdande, gåvoöverlämning och slutligen allmän dans!

Ja, det var ett firande som såväl Bukoba- som Karagwestiftet kan vara mycket stolta och glada över. Och alla vi tillresta gäster pustade ut, nöjda över 30-åringens respektive 100-åringens framsteg! Skolor, universitet, kvinnliga präster och växande församlingar gladdes oss speciellt!

Eva-Lisa Frisk

Missionär på Ndolage sjukhus 1978–81.

Flerårig återbesök under 2000-talet.

Bokanmälan

Göran Hydén: Bistånd och utveckling Afrika: Givarnas stora utmaning

Göran Hydén, professor emeritus vid University of Florida, har med ett femtioårigt perspektiv skrivit en lärobok om bistånd och den lilla påverkan det har haft på tredje världens utveckling – särskilt i Afrika. Göran Hydén har i många år följt Tanzania och tidvis bott där. Boken har tillkommit i Båstad, Gainesville i Florida och i Dar es Salaam.

Hydén har velat tillhandahålla en lärobok på svenska inom området bistånd och utvecklingssträvanden. Han har velat ge studenter och debattörer några synpunkter som belyser biståndets roll för den afrikanska utvecklingen. Strävan har varit att vidga vår gängse horisont så att vi ser vad som händer med biståndet utifrån i första hand afrikanernas perspektiv. Redan i inledningen angriper han vad han anser vara en givarnas byråkratisering av biståndet och frågar om våra (givarnas) ramar som påtvingas mottagarna verkligen är de mest lämpliga för att nå resultat. I ett andra steg berör han biståndets förändring från projekt- och programstöd med biståndsarbetare i fält, vilket underlättade informationsflödet, till en biståndsarkitektur som tvingar givarna att bli mer upptagna av sig själva än av mottagarländerna. Han frågar om biståndet är mer en snara än en hävstång och om det går att hitta former för biståndet som är anpassade efter afrikanska förhållanden.

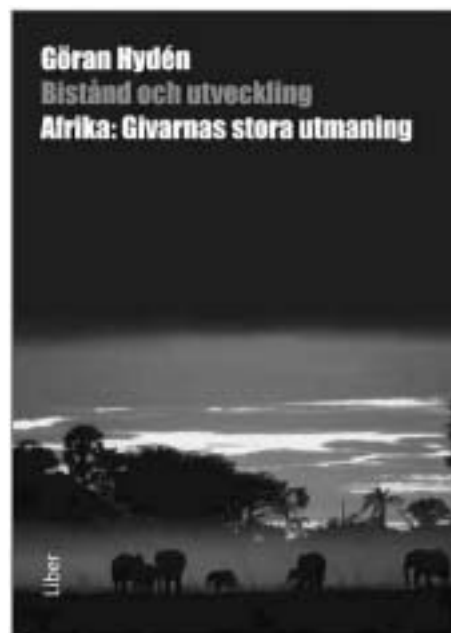
Hydén anger ytterligare tre skäl att skriva boken. Han anser att det finns en brist på mer förutsättningslös granskning av och debatt om biståndet. Tendensen att konsultuppdrag dominerar biståndsgranskningen innebär att man ringar in den lilla del av verkligheten där en verksamhet pågår och därmed lätt förlorar ett bredare perspektiv. Vidare ifrågasätter han schablonmässiga tolkningar av utvecklingsmodeller som har lite med den afrikanska verkligheten att göra. Han anser att man bör diskutera vad som kan och behöver göras och att man bör betrakta biståndet i sitt större utvecklings-sammanhang. Slutligen tycker Hydén att det saknas ett långtidsperspektiv på biståndet. Alltför ofta fastnar man i aktuella "biståndsmoden" och paradigmer.

Biståndets särart

Biståndet är en speciell verksamhet, skriver Hydén. Det ligger i gränslandet mellan inrikes- och utrikespolitik. Han går sedan igenom hur biståndet har hanterats i politiken och då inte bara av riksdag och regering utan också folkrörelseinflyttandet. Särskilda avsnitt ägnas åt Sida som organisation och Sida som forskningsfinansierare. Han konstaterar att det bilaterala biståndet till afrikanska länder inte längre är vad det en gång var på grund av att globala frågor som klimatet blivit viktigare. Att biståndsfrågan inte engagerar på samma sätt som förr bekräftas också, hävdar han, av hur lite den debatteras på ett seriöst sätt i Sverige idag.

Granskning och resonemang

I det följande tar boken upp en rad grundläggande frågor ur olika perspektiv. Hydén inleder med att resonera kring vad utveckling egentligen är. Begreppet är inte entydigt. Texten låter begreppet "rätt till utveckling" politiskt korrekt, skriver han, men det är till liten hjälp för de många miljoner människor i Afrika som fortfarande tror på högre makters kontroll över människornas öde. Han går sedan igenom biståndets historia. Han vill visa hur biståndets inriktning under årens lopp just speglar tolkningen av utvecklingsbegreppet. Varje "paradigm" har varat endast tio år innan det fått ge vika för en ny. Med detta sagt följer en diskussion om givarnas roll. Poängen här är att givarna vägrar släppa ratten och istället kräver en långtgående anpassning till västerländska ideal, med begränsad förståelse för afrikanernas möjligheter att göra det, vilket leder till besvikelse hos båda parterna. Diskussionen fortsätter i ett par kapitler om multilateralism, samordning och re-

sultat-inriktning. Texterna andas kritik av en rad populära biståndspolitiska ståndpunkter.

Hur kan det bli bättre

Bokens fyra sista kapitler har en mer positiv ton. Hydén skriver att givarna själva på senare tid har kommit till insikt om att det inte går att utvärdera policyresultat utan att ta hänsyn till politiska faktorer. Han försöker sedan göra en mer förutsättningslös analys av den afrikanska verkligheten där, som han skriver, dess egen dynamik inte döljs av en "objektiv" bild skapad via västerländska ögon. Därefter ställer han frågan om biståndet kan bli bättre. Han tar då upp ett resonemang som han har kretsat runt i flera år; utvecklingsfonder som katalysatorer. Det avslutande kapitlet har rubriken *Biståndet i framtiden*. Där förs intressanta resonemang om biståndet kan avslutas och om diversifieringen av resursöverföringen. Slutligen ställs frågan: Vad vill afrikanerna själva?

Red/FS

Boken är utgiven på Liber, ISBN 978-91-47-09550-6 och kan beställas på Internet

Karagweföreningen

För 29 år sedan startade Karagweföreningen sitt stöd till främst kvinnor i det avlägsna Karagwedistriktet i Tanzanias nordvästra hörn. Ett exempel på ett långsiktigt fruktbart engagemang från en ganska liten men hängiven förening baserad i Borlänge. Här kommer Lars Bromans berättelse från hans resa till Karagwe våren 2009.

Min fru Annette har sedan hon var i Karagwe första gången 1987 pratat så mycket om sina upplevelser där, människorna hon mött, naturen, samhället. Också mina gamla vänner Sigge och Gunilla Niwong, nu ej längre i livet, har pratat så mycket om Karagwe. På något sätt har jag därför känt det som om jag kände många av människorna där och till och med varit där. När jag därför våren 2009 fick chansen att resa till Karagwe så måste jag ju bara ta den, trots att jag strax dessförinnan återkommit från en längre utlandsresa till Indiens bergstrakter.

Åsa Wedin, Karagweföreningens ordförande, skulle resa till Karagwe i början av april och hon ville gärna ha någon medresenär, helst någon som kunde solenergi. Varken Chris Bales eller Frank Fiedler, vilka var med ett år innan hade möjlighet att följa med, och en tilltänkt volontär som skulle bli knuten till SERC (Centrum för solenergiforskning i Borlänge) hoppade av. Så då fick jag chansen att åka med och uppleva det som jag hört så mycket talas om och sett så många bilder från under årens lopp.

Vi flög till Entebbe och tog taxi till gränsen. Där möttes vi av Diana och en man som fungerade som hennes förkläde. Det var förstås diverse byråkrati vid gränsövergången och en del pengar att betala, något som Åsa, som ju behärskar swahili, skötte. Så åkte vi då under eftermiddagen 5/4 i kvinnoprojektets ToyotajEEP Kabibi ("gamla mormor", samma bil som Annette körde omkring i på smala vägar och stigar när hon besökte kvinnogrupper i Karagwe för några år sedan). Vi följde först asfaltvägen mot Bukoba, men tog ganska snart av på grusvägen upp mot Karagwe. Några timmar senare kom vi fram efter en omskakande resa det var regntid och de häftiga regnen hade gått hårt åt vägen med ideliga stora gropar. Diana styrde Kabibi med säker hand och tog oss till KARADEA:s kursgård i Omurushaka i god tid före mörkrets genombrott.

Kursgården i Omurushaka bas

Resan blev bara det första av många tillfällen att njuta av det vackra landskapet med dess kullar, åsar och dalar. Omurushaka och tvillingstaden Kayanga ligger på en ås, och från denna har man vidsträckt utsikt över det kuperade landskapet. Allt var grönt, något som hör regnperioden till.

I Omurushaka möttes vi av kursgårdsvärden Eliakim, som skötte om oss under vistelsen där, med frukost, lunch och middag varje dag, varmvatten i stor termos som tvättvatten på rummet – jo jag bodde i samma gästhem med fyra rum som Annette hade bott i. Åsa och jag avslutade dagen med att vandra på smala regngiggiga stigar mellan små shambas till Paskazias shamba med hus och bananodling. Det var fascinerande att träffa denna gamla kvinna som jag hört så mycket talas om det var ju framförallt hon som tillsammans med Sigge och Gunilla startade den idag omfattande verksamheten med kvinnogrupper i Karagwe (för några år sedan var de tre nominerade till Right

Livelyhood Award, det alternativa nobelpriset).

Vi satt i mjuka fåtöljer i hennes lilla vardagsrum medan sonhustrun Jonisia och barn Paskazia tog hand om i omgångar blev presenterade och bekantade sig med oss. Vi fick kaffe och kaffeböner att gnaga på, traditionellt bjudsnacks i Karagwe. Kaffebönorna var nog Paskazias egna, för mellan bananplantorna som gav kokbananer för eget behov växte kaffebuskar med kaffeböner för försäljning till ett lokalt bönrosteri.

Så traskade vi hem genom natten till kursgården, vars ständige nattvakt släppte in oss. Jag gjorde mitt bästa för att svepa in sängen i moskitnätet. Det gällde att inte ligga med någon arm emot nätet för då hittade myggorna dit och stacks. Nästa dag började som alla dagar med bönetrop från en närbelägen minaret klockan fem för säkerhets skull genom högtalare på högsta volym. Eftersom detta var första måndagen i påskveckan så var det sedan gudstjänst i kyrkan strax intill, med

Fortsättning i

Paskazia och paret Boniface

Lasse Kevin och KSTC

Mamaeddas hus med solpanel och vattentank

Karagweföreningen bildades den 6 december 1981 av fem personer som arbetat för den Lutherska kyrkan i Karagwedistriktet. Främst har man arbetat för att förbättra kvinnornas situation, bl a genom kursverksamhet, systergrupper, stöd till småföretag i form av mikrolån och utbildning, trädplantering, energisnåla spisar, regnvatteninsamling och solcellsbelysning. Bland det första man gjorde var att med svenskarnas kvarlämnade böcker som grund skapa ett distriktsbibliotek.

Med stöd från Forum Syd har inte mindre än sex projekt "Kvinnor och teknik" genomförts. Man är nu i en utfasningsperiod för att samarbetspartnern KARADEA (Karagwe Development Association) själv skall kunna finansiera sin mångomfattande verksamhet.

Grundarna Gunilla och Sigge döda

Hösten 2006 firade föreningen 25 års jubileum och strax därefter dog Gunilla Nivong som var en av grundarna och som varit en drivande sekreterare i många år. Till hennes minne finns nu Gunillas kvinnofond.

Våren 2009 dog hennes man Sigge som också var grundare och har varit drivande ordförande i många år. Till hans minne finns nu Siggens solfond.

"Folkhögskolläraren, rektor på Fornby folkhögskola, visionären och missionären Sigge Nivong kämpade med makan Gunilla mot kyrklig och biskoplig diskriminering av kvinnor i Karagwe genom Karagweföreningen. Kämpade för jämställdhet mellan man och kvinna. Han kämpade för sin solenergi – många suckade. Han har fått rätt där också."

i högljudd predikan i högtalare mellan sex och sju. Ingen tvekan om att kampen mellan Allahs och Jahves anhängare står het i Omurushaka!

Eliakims frukostar bestod av rostat bröd, te, fattiga riddare, hårdkokta ägg, mm, lite olika varje gång. Lunch och middag innehöll ofta mosad kokbanan, bönstuvning, chapatibröd, stekt får eller kyckling i sås, apelsin eller banan till efterrätt. Matsalen delade hus med köket och låg strax intill gästhemmet som vi bodde i. Kursgårdens tomt är flera hektar stor, är ingärdad med högt stängsel och har många andra hus med lektions-salar, sovrum för studenter, och KSTF, Karagwe Solar Training Facility; här arbetar Kevin Gervas och hans assistent Graida Martin. Ett hus har en stor sal med många symaskiner; syläraren är Mamasera, som också är skrivmaskins- och datorlärare.

Omurushaka och Kaynga

Efter frukost lämnade vi Omurushaka, Karagwes Borlänge, och Diana körde oss de två milen till Kayanga, Karagwes Falun. Vägen mellan de två städerna är permanentad och skön att åka på. Vi besökte KARADEA:s huvudkontor där vi träffade Melania, KARADEA:s vd. Vi besökte också biblioteket och träffade bibliotekarien, och sedan Internetcaféet. Åter på kursgården träffade Diana och jag Kevin och diskuterade hur plantskola och försäljning av trädplanter skulle kunna arrangeras på kursgården. Vi kom fram till att ett stort tak (förslagsvis 6 x 10 m) av korrugerad glasfiberarmerad plast (om nu sådan går att få tag i i Karagwe, annars plåt) dels skulle samla tillräckligt med regnvatten för plantskolan, dels utgöra skydd för solkänsliga planter. Sedan på kvällen, när vi gått och lagt oss åskade

det som 17 och strömmen bröts. Då kom Eliakim med varsin sollanterna till oss.

Sollanternor och spisar

På förmiddagen den 7/4 fortsatte diskussionerna med Kevin. Han satsar gärna på att det köps in byggsatser till sollanternor som sedan säljs med förtjänst så att verksamheten kan fortsätta efter att biståndet avvecklats. Försäljning skulle kunna ske med hjälp av mikrolån. Vi pratade också om vedsnåla spisar som han bygger, 40 st under 2008.

Styrelsemöte i Kayanga

På eftermiddagen körde Diana Åsa och mig till Kayanga för deltagande i ett möte med KARADEA:s styrelse; mötesordförande var Mattias och bland de övriga satt Alphonse, kassör. Åsa höll ett långt och kraftfullt anförande som drog upp riktlinjerna för årets verksamhet och hur de kvarvarande biståndsmedlen ska användas. Hon pratade swahili så jag förstod inte mycket annat än de siffror hon ritade på uppspända papper, men det framgick att styrelsen verkligen lyssnade (och helst också tog till sig vad hon hade att säga). Också jag höll ett kortare anförande på engelska, som Åsa översatte. Förhoppningsvis var det ett stöd för Åsa.

Kibona

Onsdagen den 8/4 gjorde vi en längre utflykt med Kabibi till Kibona; vi det var Diana som körde, Paskazia, Åsa och jag. Där hälsade vi på den dynamiske rektor Novat Boniface och hans familj. Hans uppgift var att starta och driva skolor allt längre från centralorterna i takt med att dessa områden befolkades. Tidigare har skolor startats i Kibona och i Kanini, och nu förestod han en tredje skola i Nyakahita. De hade ett väldigt fint hus

och en stor egendom. Där växte bananer, bönor av olika slag, ananas, kaffe och träd för vedeldning. De bjöd oss på en god lunch med många rätter. Sedan fick vi också presenter, bl a som jag skulle ta med hem till Annette. Uppenbarligen är familjen Boniface rätt rik, men de hade t ex ingen bil, så Novat körde sin motorcykel till Nyakahita, som låg åtminstone en mil från hemmet. Vi avslutade med att besöka en av de tidigare skolorna, där en av lärarna som varit med hos Bonifaces visade oss runt. De lever ju i strömlöst land, men han hade ett bensindrivet elaggregat för att kunna titta på fotboll på TV.

På skärtorsdagens förmiddag satt jag och skrev minnesanteckningar och hade sedan ett kortare möte med Kevin. Vi pratade bl a om den solpanel som satt på ett vridbart stativ framför KSTF och vikten av att ställa den i tre olika lägen under dagen: åt öster på morgonen, åt söder mitt på dan, åt väster under eftermiddagen. (Detta är en variant som Eva Lindberg och jag har undersökt och utvärderat för flera år sedan; studien ingick i hennes licuppsats.) Sedan åkte Diana och jag till Kayanga och uträttade några ärenden: Melania fick en bärbar dator som Chris skickat med oss och som biblioteket skulle ha. Kabibi behövde lagas, vaj på ett framhjulslager och togs omhand av en mekaniker som hade en rätt primitiv verkstad mycket verktyg men med det breda djupa diket mellan gatan och trottoaren som smörjgrop. Under tiden var vi runt i Kayangas centrum med rätt gott om små butiker, där jag handlade presenter att ta med hem till familjen.

Långfredagen var Åsas och min sista hela dag i Karagwe. Tillsammans med Diana åkte vi för att hälsa på Janet (som jag också hade träffat tidigare i Sverige), men hon var sjuk med en förslamad arm efter en stroke och var på ett behandlinghem. Det var tråkigt att inte få träffa henne, för hon är ännu en av dessa starka kvinnor som varit så viktiga under KARADEA:s tillväxt.

Sedan gick Åsa och jag till Paskazia (på nu upptorkade stigar!) för tidigt eftermiddagsfika och också hem till Diana för sent fika. På hemvägen till kursgården köpte vi nyrostade majskolvar från ett litet stånd i ett gathörn för att ha till kvällsmat, men de var hårda och svårätta. På kvällen var det för första gången stjärnklart och jag kunde tillsammans med den mycket intresserade nattvakten bl a beundra Södra korset och en Orion som hade gått och lagt sig.

KARADEA, styrelsemöte med Åsa

Tidigt nästa morgon var det så dags att lämna Karagwe. Diana hämtade upp Åsa och mig på kursgården med den nyreparerade Kabibi, och en bit nedåt vägen steg också Paskazia och en ung flicka på.

Fem dagar i Karagwe

Hur ska jag då sammanfatta denna resa över 10 dygn med fem hela intensiva dagar i Karagwe? På så kort tid hinner man ju inte förstå så mycket. Landskapet var svindlande vackert, människor verkar välnärda och på det hela taget må bra. Alla jag träffade och umgicks med var vänliga, glada och skrattade gärna. Nya skolor tillkom i den takt som behövdes för att alla barn åtminstone skulle kunna gå i grundskolan. Att det sedan finns mycket bekymmer i Karagwe var sådant som berättades för mig: Att andra år med torka och missväxt gjorde att människor svalt. Att AIDS och andra sjukdomar skapade mycket elände. Att stridigheter och maktkamp inom KARADEA gjorde livet besvärligt för dem som arbetade inom organisationen. Att män ofta bar sig åt som skitstövlar mot sina fruar och barn. Att risken att utsättas för våld, rån och för kvinnor våldtäkt alltid måste tas i beräkningen, så det som kändes som en trygg värld att vara i kanske inte var så trygg som det verkade.

Karagwe är ändå ett hörn av världen, ståt i utveckling. Att många har mobiltelefon har jag redan nämnt och mobilmaster var en vanlig syn. Nästan varannan butik sålde kontantkort till mobiler (med mycket reklam, hela butiksfronten hade ofta målats i operatörens grälla färg). Egna datorer är förstås sällsynta, men det fanns ett internetcafé i vardera stan. Omurushaka och Kayanga hade nät-

ström från Uganda. De två milerna mellan städerna hade rätt nyligen permanentats och det var en hel del trafik (om än ännu inte besvärande). Inte många hade bil, men motorcyklar (av typ motocrosscyklar) var ganska vanliga. Det fanns regelbunden busstrafik, bl a till Bukoba, och i Kayanga fanns en plats där taxibilar väntade på kunder. Religioner verkade fortfarande ha stor makt över människorna och det var både islam och olika kristna kyrkor som kämpade om själarna med de stridigheter mellan olika troende som det för med sig.

Var det då till någon glädje och nytta att jag var med? Åtminstone reste jag med Åsa i Uganda och det är säkert säkrare att vara två än att vara en ensam kvinna. Att jag var med på styrelsemötet som "professor från Sverige" kanske något hjälpte till att demonstrera att Karagweföreningen och Forum Syd tar samarbetet med KARADEA på fullaste allvar. Mina samtal med Kevin kanske till någon del hjälpt den fortsatta utvecklingen av verksamheten vid KSTF med montering och försäljning av sollanternor, som Chris och Frank håller i från Karagweföreningens sida.

För mig var det också en stor upplevelse att på riktigt få vara med om detta fascinerande Karagwe som Annette under alla år pratat så mycket om, platser hon varit på och intressanta människor hon lärt känna, den annorlunda miljön och det vackra landskapet. Att min status som Annettes man ofta var viktigare än t ex min akademiska ställning kändes bra. Jag kan bara hoppas att KARADEA och Karagwe får utvecklas i rätt riktning framöver.

Text och foto: **Lars Broman**

Det går framåt för Tumaini

I slutet av året fick Tumaini många besök. Deboras syskon Ruth Grimheden och Gunnar Brycke var där en längre period. Åke Nyström med familj var där i december och över julen. Maria Jerkland och Katarina Beck-Friis gjorde ett uppföljningsbesök i slutet av november.

Regntiden hade börjat så smått med häftiga åskregn och det var så kallt att vi fick turas om att värma fötterna i Marias yllesockor när vi satt med fötterna på det kalla stengolvet och jobbade. Vi bodde i Deboras hus uppe på Kashura, som hade stått tomt en tid. Därav kom det sig att fladdermössen hälsade på om nätterna och något slags envetna flygmyror invaderade huset några kvällar. En annan kväll forsade ett band mungoer genom trädgården. Som en extra bonus var det gräshoppstid vilket betydde att fler gaturbarn än vanligt var i stan för att rensa insekterna men att vi också blev bjudna på denna delikatess.

Möten

Vi fick tillfälle att träffa Generalsekreteraren och Treasurer samt styrelsen för Tumaini. Vi besökte kyrkan i Kagondo, den kyrka som ligger närmast Kyakairabwa. Den hade nu blivit färdigbyggd och vittrappad inuti och fått färgade glasfönster och bänkar med ryggstöd och högsäte för prästen. Vi tyckte nog den var trevligare förut med öppna fönstergluggar, nakna tegelväggar och enkla bänkar på jordgolvet. I kyrkan träffade vi en del av barnen och personalen och det blev ett kärt återseende. På eftermiddagen tittade vi på fotbollsspelet på strandängarna och delade ut fotbollströjorna vi hade med oss. Vi tyckte våra pojkar var duktiga.

Vi deltog i ett personalmöte där alla fick komma till tals och berätta om sina tankar och känslor runt arbetet med barnen och om sina önskemål i fråga om utbildning och andra frågor. Genomgående var man nöjd med sin arbetssituation och engagerad i sitt intresse för barnens bästa. Utbildning man önskade gällde counseling, högre jordbruksutbildning, engelska och körkort. Man efterlyste handledning för personalen av en erfaren psykolog.

Vi träffade styrelsen vid ett aktivt och engagerat möte. Man har bildat en arbetsgrupp som skall ta fram arbetsbeskrivningar och formulera avtal för personalen. Det uppfattas som angeläget att skri-

va tidsbegränsade avtal med tanke på att lönerna inte kommer att betalas av Forum Syd i all framtid.

Man behöver också rekrytera en biträdande husmor till Kyakairabwa A, en counsellor och en field assistant. Det finns utrymme för dessa tjänster i budgeten trots att man genomfört den 30 procentiga löneökningen som utlovats under 2010.

Däremot har vi inte fått protokoll från deras möten eller kvartalsrapporter vilket egentligen ingår i avtalet. Det är nu dags för årsrapporten för 2010 och de nya blanketterna från Forum Syd har skickats ner för behandling.

ELCT har beslutat decentralisera bokföringen för sina olika enheter under 2011. Därför är det bra att sr Ester kommit tillbaka från sin treåriga utbildning i Moshi och kan ta hand om detta.

Vår käre Enock, som vi minns som en glad och nyfiken unge med jättestora kängor men med en förfärlig historia bakom sig, hade nu vuxit upp till en allvarlig, mager femtonåring som skulle både döpas och konfirmeras i Kashurakyrkan den 1:a advent. Vi var med och köpte nya kläder åt honom tillsammans med Raymond och det var ett riktigt äventyr med många turer i stan och på marknaden. Det blev till slut jeans och en fin skjorta som han blev nöjd med.

Bukobahjälpen

Under vår vistelse fick vi också tillfälle att träffa Deboras syskon Gunnar Brycke och Ruth Grimheden som också var där under en längre period. Det blev många givande samtal, dels personligt, dels om Bukobahjälpens planer. Gunnar berättade att man planerar att köpa en såg på hjul som man både kan såga eget timmer med och såga åt andra mot betalning. Man har också planer på att köpa en liten traktor som kan användas till allt möjligt på farmen och åt andra. Genom dessa inköp kan kanske några av de yrkesutbildade ungdomarna få jobb.

Vattenfrågan på Kyakairabwa A har länge varit ett problem eftersom regn-

vattnet inte räcker till och är otjänligt som dricksvatten. Nu har Bukobahjälpen genom Åke Nyström lyckats råda bot på detta genom att borra en brunn. Man tänkte borra 30 meter djupt men efter 14 meter stötte man på berg och fick sluta. Som tur var kom det redan där upp myck-

et vatten av god kvalitet. De slutliga proverna kan inte tas förrän man har använt vattnet en tid men det brukar gå bra med grundvatten. Detta är verkligen ett stort framsteg som betyder att barnen slipper arbeta med vattenhämtning och att de inte lika lätt blir magsjuka.

Svårigheter

Barnantalet har ökat väsentligt och det märks på att kostnaderna för rehabilitering har skenat iväg. En bidragande orsak är också att kostnaderna för jordbruk och boskapsskötsel har bokförts under allmänna förnödenheter (general supply) eftersom ingen särskilt post för jordbruket finns i budgeten. Budgeten kommer därför att revideras eftersom vi tycker att det är angeläget att visa vad jordbruket kostar och vad det ger. Det blir inte mycket

inkomster men en väsentlig del av maten kommer från de egna odlingarna. Vi blev imponerade av kvaliteten och storleken på odlingarna. Särskilt intressant var ett påbörjat risodlingsprojekt.

Personalen är medveten om att barnen skulle behöva bättre mat än de dagliga börnorna och majsen.

Tyvär har resurserna inte räckt till de tillskott av fett, mjölk, ägg, frukt och grönsaker, fisk och kött som skulle behövas.

Problem är också att aporna kommer och stjälar majscolvar och fåglarna äter riset. Barnen knycker också frukt innan den är mogen och kastar bort den. Ndugu Rutunda, som ansvarar för jordbruket, har därför planer på att låta varje barn plantera och vårda var sitt träd så att de kommer till avsedd nytta.

Summering

Vår slutsats är att allting i stort sett fungerar väl i verksamheten men att man inte i lika hög grad inser betydelsen av att redovisningen är noggrann så att den blir ett redskap för kontroll och vid behov en korrigering av budgeten. Man räknar med att Svetan jämnar vägen till Forum Syds granskning.

Vi är glada att få samarbeta med den engagerade personalen och att få se att barnen mår väl på plats.

Om du själ vill stödja verksamheten kan du skicka din gåva till Bukobahjälpen bg 5405-3723.

Katarina Beck-Friis

Bilder: Från brunnsborrning på Kyakairabwa A
Foto: Åke Nyström

Vital bro byggs

Det Sydkoreanska företaget Hanil Engineering and Construction Company har fått uppdraget att bygga Malagarasibron i västra Tanzania. Bron förbinder Tabora och Kigoma regionerna och ansluter också till vägar som leder till Rwanda och Burundi. Det rör sig i själva verket i en första fas om tre broar med ett totalspann på 275 meter till en kostnad på 56 miljoner USD som kommer att ta tre år att bygga. När det hela är färdigt kortas resorna med 30 mil. Projektet finansieras av Tanzania och Sydkorea gemensamt, varav Sydkorea tar 23 miljoner USD.

The East African nov 2010

Piraterna sprider sig

De senaste månaderna har de somaliska piraterna ökat sina aktiviteter. Förut höll de mest till i Röda Havet och Adenbukten, men nu börjar de bli vanliga längs hela östkusten ända ner till Moçambique. Över 40 fartyg har attackerats i kenyanska vatten i oktober och november. Mombasa och Dar es Salaam har blivit bland de dyraste hamnarna i världen att angöra p g a piraterna. Deras aktiviteter har urholkat de östafrikanska hamnarnas konkurrenskraft. Bland annat förlängs gångtiderna i Indiska Oceanen med flera dagar när fartygen måste gå omvägar för att undvika att bli kapade.

East African nov 2010

Folkvald Albino

Salum Khalfani Bar'wani blev den första personen med albinism att väljas in i Tanzanias parlament. Regeringen har tidigare utsett en parlamentsledamot med albinism för att motverka fördomar, men Bar'wani, som är medlem i oppositionspartiet Cuf blev den första folkvalda ledamoten. Hon tycker att valet av henne är en seger för alla albinos i landet.

Omvärlden dec 2010

Avancerad skatteplanering

Bryggerijätten SABMiller, som äger varumärken som Grolsch och Urquell, smiter undan skatt i bl a Afrika. Sammanlagt

har företaget undanhållit fattiga länder så mycket som 20 miljoner brittiska pund i skatteintäkter, tillräckligt med pengar för att låta 250 000 barn i Afrika gå i skolan, visar en rapport från ActionAid. Rapporten är en del av den globala kampanj mot skatteflykt från fattiga länder ActionAid driver. Skatteflykt inom den kommersiella sektorn innebär att utvecklingsländer varje år förlorar en summa många gånger större än världens samlade bistånd.

För att undkomma skattekostnader flyttar SABMiller vinster från sina dotterbolag i Afrika till dotterbolag i europeiska skatteparadis där skatten är mycket lägre.

– Det mest chockerande är att en kvinna som livnär sig på att sälja öl bredvid SABMillers bryggeri i Ghana betalade mer i inkomstskatt förra året än miljardjätten själv. Trots att SABMiller årligen säljer öl för miljarder pund bara i Afrika. SABMiller undkommer skatt också i Tanzania,

ActionAid säger att internationella åtgärder för att öka öppenheten kring hur företag flyttar vinster över landsgränser är helt nödvändiga. De vill också att det upprättas ett automatiskt informationsutbyte mellan skattemyndigheter på global nivå, så att utvecklingsländer ges tillgång till den information de behöver för att ha en möjlighet att kräva skatteintäkter för vinster gjorda i det egna landet.

ActionAid nov 2010

Studentstipendier

Regeringen har beslutat finansiera ett nytt stipendieprogram riktat mot studenter från länder med vilka Sverige har ett långsiktigt utvecklingspartnerskap. Programmet administreras av Svenska Institutet och finansieras med 30 miljoner kronor från 2011. Det ska vara studier på grundnivå och avancerad nivå vid svenska universitet och högskolor. Stipendierna riktar sig till studenter från tolv länder, varav nio i Afrika – däribland Tanzania.

Svenska Institutet dec 2010

SWEACC etablerad

Den 16 november firades etablerandet av *Swedish East African Chamber of Commerce, SWEACC*, i Stockholm med en välbesökt mottagning hos Svensk Handel.

Representanter för de fem Östafrikanska länderna, UD, Exportrådet, svenskt näringsliv, några företag och övriga med intressen i Östafrika deltog.

Framförallt Kenya, med Tanzania som god tvåa, hade imponerande bord med turistinformation och information för investerare. Där fanns ett brett utbud av mycket proffsiga broschyrer.

Flera resebyråer var på plats med information och det för Habaris läsare välbekanta företaget Watatu med sin swahiliparlör.

Till detta kom filmvisning, tilltugg och dryck som gjorde det till en trevlig mingelafton.

Flera tal hölls naturligtvis. Kenyas Ambassadör Purity Muhindi, som vanligt mycket stiligt klädd, talade för alla länderna i Östafrika.

En informell grupp av affärsmän och konsulter har sedan tre år verkat för utökade handelsförbindelser mellan Sverige och *East African Community, EAC*, och ligger bakom bildandet av SWEACC.

Medlemskap i Handelskammaren kostar från 200 kr för studenter till 2 500 kr för stora företag. Mer information på <http://sweacc.se>.

L.A.

Christina af Klint, Svensk Handel; Bengt Wattenström, konsult f.d. Ericsson med gedigen Afrikaerfarenhet; Harald von Martérn, senior adviser f.d. NIR (Näringslivets Internationella Råd); Claes Torén, honorärkonsul i Uganda; Emre Gurler, konsult och projektledare i Jinja Uganda; Göran Frisk, VD SOLVE AB (Sealines On Lake Victoria Enterprise).

Foto: L Asker